

Stopp tyven

Bedre sikringstiltak har gitt gledelige utslag på tyveristatistikken ved universitetet. **Side 5**

God på bunnen

Driftsoperatør Frode Rø sper på lønna med nettsalg av akvarieplanter. Hans akvarier vinner nå internasjonale priser.

Side 9

Mekker blad

Aud Beverfjord er redaktør av det arkeologiske tidsskriftet Spor. Men hun er bare én av mange tidsskriftmekkere ved NTNU.

Side 8

NTNUs
internavis
nr. 2
9.02.2001

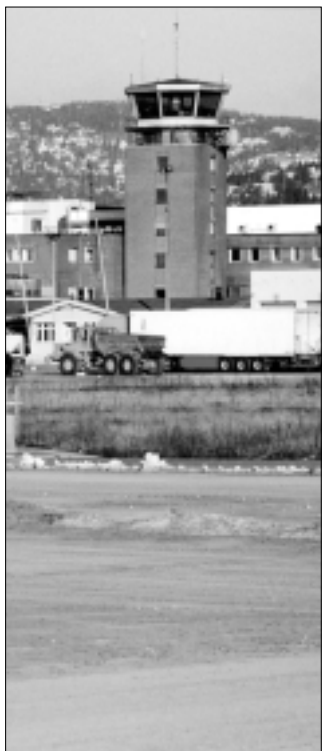
Universitetsavisa

Lunkent

Ingen tok just bølgen av begeistring da alternative modeller for ny fakultetsstruktur ble drøftet på årets lederseminar. – Utsett hele greia i noen år, sier enkelte dekaner og instituttstyrere som synes de har nok annet å streve med.

Side 6 og 7

I svevet

En ny visjon svever over tårnet på Fornebu. Men kan den landes?

Side 10 og 11

Magisk framtid

Mer penger til materialforskning kan gjøre magiske ting med framtida vår.

Side 12

– Hvor, sa du?

De færreste har hørt om campusen på Valgrinda.

Side 16

FOTO: JAN ERIK KAARØ

Brett opp ermene!

Statsråd Trond Giske brukte storslegga mot slappe norske universiteter da han tirsdag holdt foredrag for NTNU-ledelsen. Basert på egne studentopplevelser og erfaringer fra norske studenter i Australia, som mener at ett semester der tilsvarer to i Norge, hevdet han at de norske universitetene trenger en hestekur. Tøffe grep varsles i «Mjøsmeldingen» i mars. Giske vil gjøre store endringer i studiefinansieringen, samt i eksamens- og evalueringsordningene. Han foreslår også at alle instituttledere skal få fast ansettelse.

Side 2

Må han dele utbyttet av sine gode ideer?

Mye tyder på at universitetene i framtida vil få utvidet rett til å tjene penger på de ansattes gode ideer. Saken utredes nå av to nasjonale utvalg. En av NTNUs mest kjente og idérike forskere, professor Olav Smidsrød ved Institutt for bioteknologi, er skeptisk til forslaget og advarer universitetene mot å tro at de nå vil få tilgang på en gullgrube.

Side 14

FOTO: ARNE ASPHJELL

Posten flyr sin vei

Til tross for mange protester er det nå helt klart at postkontorene på Gløshaugen og Dragvoll blir stengt om ett år. Som erstat-

ning vil noen posttjenester trolig bli utført i Tapirs butikker. De ansatte ved postkontoret på Gløshaugen fikk vite om arbeidsgive-

rens beslutning av Universitetsavisa.

Side 3

Les daglige nyheter på <http://innsidaUT.ntnu.no/> Send tips til: medieseksjonen@adm.ntnu.no

på dagsordenen

«Universitetet er en af de mest moderne virksomheder i videnssamfundet, men den defensive, klagende attitude må lægges på hylden hvis vi skal videre...»

Den nye danske uddanningsminister Margrethe Vestager til den danske Universitetsavisen 1-2001.

I ledelsen har ordet

Rektor Emil Spjøtvoll

Tro på ordmagi?

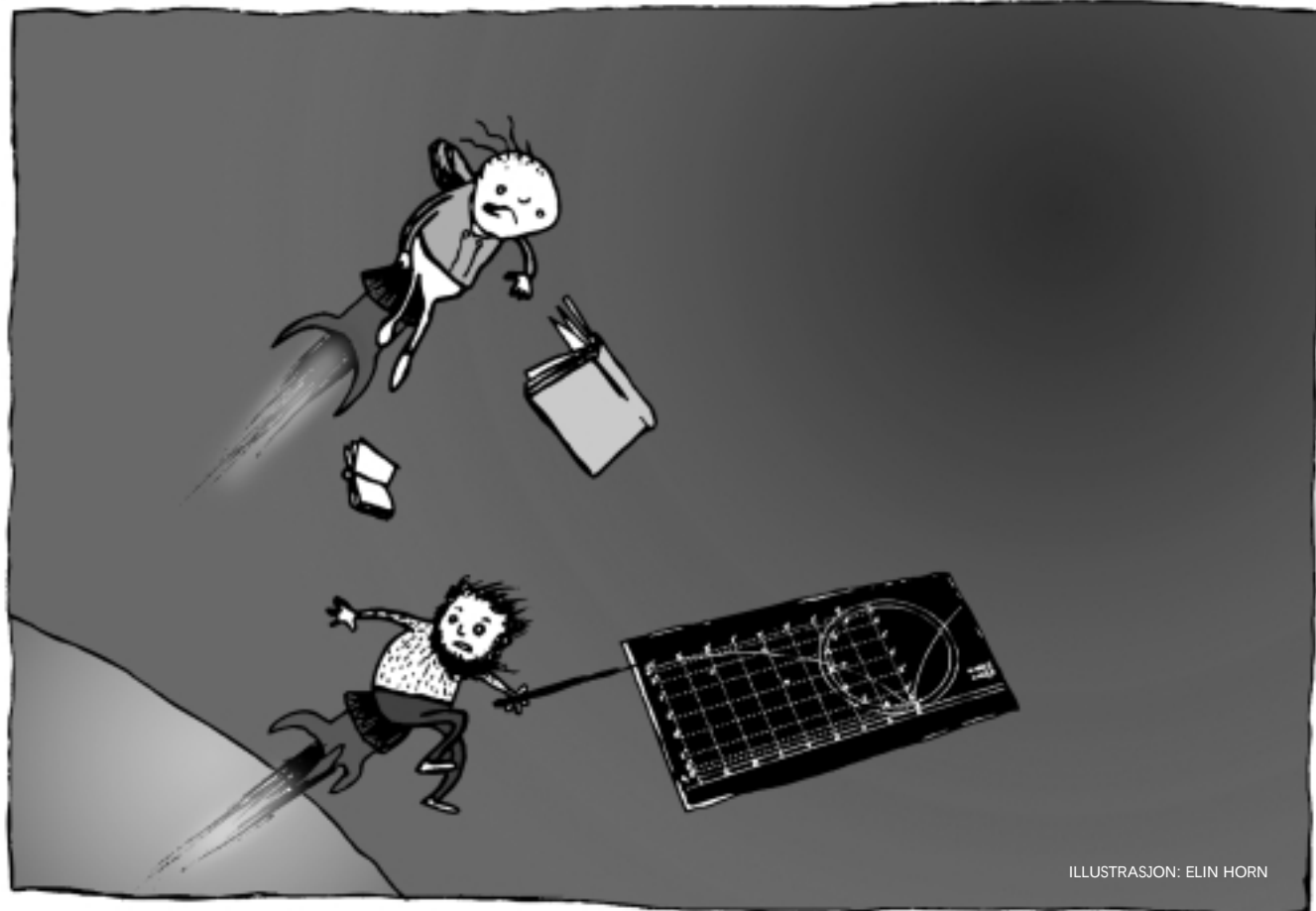
I visse primitive kulturer tror man at ved å skade en figur som ligner en fiende, kan man også ramme den virkelige personen. En tilsvarende logikk synes i vår kultur å gjelde for bruk av ord. Den som har vunnet kampen om en betegnelse, har skaffet seg førsteretten også til innholdet. Og dette gjelder langt utover å sikre seg en gunstig inngangsadresse på nettet.

Akkurat nå har vi en strid om begrepet IT eller IKT, informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Vi har hatt en sterk økning i opptak i IT-studier. Litt avhengig av hvorledes man begrenser definisjonen av IT, utgjør dette mellom 20 og 30 prosent av opptaket til sivilingeniørstudiet ved NTNU. Alt tyder på at det vil være stort behov for disse kandidatene i fremtidens samfunn.

Denne oppbyggingen krever selvfølgelig ressurser i form av både friske midler og omdispenseringer. Da er det bekymringene melder seg rundt omkring. Alle er opptatt av å presisere at de også driver med IKT som et naturlig og uunnværlig hjelpemiddel i både undervisning, forskning og yrkesutøvelse. Dessuten, hevdes det, vil sannsynligvis den viktigste næringsutvikling i Norge hvor IKT er involvert, være i grenseområdene mellom IKT og bruk av IKT-teknologien i et anvendelsesområde.

Alt dette er riktig og troverdig, men IKT er mer enn grenseflater og anvendelser. Som basis for utviklingen også av anvendelser, må vi ha solide miljøer som både kan utvikle disiplinen og gå inn i samarbeidsrelasjoner med andre. For å bruke en analogi: Bruk av matematikk og matematiske modeller inngår i svært mange fagområder. Men det gjør ikke brukerne til matematikere eller minsker behovet for de matematiske fagdisipliner. IKT som område er mer omfattende enn matematikk. Vi bør derfor verken frykte veksten i antall studenter eller tanker om å opprette et eget fakultet. Eller tror vi på ordmagiens kraft til å være utelukkende for alle andre?

Tøffe krav fra statsråden

ILLUSTRASJON: ELIN HORN

Startråd Trond Giske brukte storslegga mot slappe utdanningsinstitusjoner og elendig utnyttelse av studieåret da han holdt foredrag på NTNUs lederseminar på Røros tirsdag.

– Den norske gjennomsnittsstudenten på lavere grad tar bare 11 vektall i året og jobber ofte bare 20 timer i uka med studiene. Sånn kan det ikke fortsette! tordnet statsråden.

I et engasjert foredrag varslet han at universitetene må finne seg i nye og langt tøffere krav i tida framover, og lekket kontrollert fra den kommende stortingsmeldingen om høyere utdanning i Norge. Giske vil ha lengre semestre og gjerne tre i året. Han vil stille større krav, både til studenter og til lærere. Evaluering og eksamen skal legges helt om og effektiviseres. Institusjonene vil få bevilgninger etter hvor mange kandidater de klarer å produsere.

Uventet støtte. – Norske studenter i Australia sa til meg at ett semester der tilsvarer to semestre i Norge når det gjelder arbeidsbelastning. Likevel trives de bedre der enn hjemme. De dro hjem fra en tur på byen sent en lørdag kveld og satte seg til å lese. Har noen av dere opplevd det samme her i Norge? spurte statsråden forsamlingen med 130 NTNU-ledere.

I debatten etter foredraget fikk han støtte fra uventet hold. – Hele systemet er lagt opp til at jeg skal kaste bort tida mi. Jeg brukte et halvår på å ta ti vektall. Men veldig lite av tida var undervisning. Det er ikke studentene som er late, men systemet som ikke er produktivt nok, sa en av studentrepresentantene i Kollegiet, Trine Viken Sumstad.

Utdanning = handelsvare. Statsrådens begrunnelse for sine varslede krav er den sterke konkurransen som vil komme fra utenlandske universiteter og rene kommersielle aktører. Giske vil ruste opp universitetene for å møte en situasjon der utdanning blir betraktet

som handelsvare. «De fire store» må vise at de er minst like effektive og holder like høy kvalitet som konkurrentene. – Det gjør de ikke i dag, slo en nøktern statsråd fast. Konsekvensen kan i løpet av ganske kort tid bli at studentene ser seg om etter bedre tilbud.

Dette er glimt Giske lot forsamlingen på Røros få av den kommende stortingsmeldingen:

Ikke mer «bredde». Giske ga klar beskjed om at han ikke vil støtte opprettelsen av et femte universitet med et bredt fagtilbud slik som NTNU, UiO, UiTø og UiB har. Men samtidig skal flere institusjoner få rett til å tildele doktorgrader innenfor bestemte fagområder, og statsråden ville ikke svare på om regjeringen vil tillate nye, «smalere» universiteter.

Ny gradsstruktur fra høsten 2002, med standard utdanningsløp på tre pluss to år etter internasjonal modell (Bachelor og Master), et forslag Giske er trygg på vil få flertall i Stortinget. Men stortingsmeldingen vil inneholde forslag om en generell hovedmodell, som kan fravikes for enkelte studier, f.eks. medisin og siving. Fram til neste høst skal departementet gå gjennom høyskoler og universiteter for å se hvordan modellen passer.

Eksamen og evaluering. – Det er nødvendig med en revolusjon på dette området, sa Giske. Han ønsker at det skal stilles større krav til arbeidsinnsats underveis, og vil innføre «mappe-evalueringer». Her mente han at det var mye å lære av dagens opplegg på Gløshaugen: – Jeg har ingen tro på læring gjennom osmose, at kunnskap siver inn i porene bare du beveger deg lenge nok rundt på universitetet. Man kommer ikke utenom at studentene må jobbe med fagene.

Bevilgninger. Statsråden varslet at en større del av bevilgningen vil bli basert på vektallsproduksjon. Universitetene vil få betalt etter hvor mange kandidater de klarer å utdanne. – AUF finansierte riktignok virksomheten sin i gamle dager ved å telle antall medlem-

mer, men moderne universiteter kan ikke drives slik, sa han.

Studiefinansieringen legges om. Giske vil foreslå et nytt system som skal gjenreise heltidsstudenten. – I dag er det faktisk mulig å få utbetalt studielån og stipend for to år, til sammen 130 000 kroner, uten å studere én dag. De som laget dette systemet, må ha vært i blandingsrus, tordnet Giske. I stortingsmeldingen vil det bli foreslått at stipendutbetalinger skal knyttes til de vektall som studentene tar.

Internt styreflertall. Giske påpeker at universitetene har et spesielt samfunnsansvar, og ikke kan drives som vanlige bedrifter. Han går derfor inn for at universitetenes egne, valgte representanter fortsatt skal ha styreflertall. Men samtidig varslet han at «den eksterne representasjonen i institusjonen skal styrkes vesentlig», uten å konkretisere hvordan dette skal gjennomføres i praksis. Generelt ønsker han en sterkere ledelse ved universitetet, med større ansvar og større frihet til å foreta strategiske valg.

Instituttledere. Statsråden mener det er vanskelig å være instituttleder i dag. Til denne posisjonen blir gjerne «den fremste blant likemenn» valgt. Det gir ikke nødvendigvis legitimitet som leder. I stortingsmeldingen vil det derfor bli foreslått at instituttlederjobbene skal lyses ut som faste stillinger.

Forskningsfinansieringen. Giske ønsker seg et klarere skille mellom bevilgningene til forskning og utdanning. Universitetene bør få større frihet til å forvalte sine egne forskningsmidler.

Ellers var det verdt å merke seg at Giske lovte at Norge i løpet av en treårsperiode skal opp på gjennomsnittlig OECD-nivå når det gjelder forskningsbevilgninger. I kroner betyr dette en økning på flere milliarder.

JAN ERIK KAARØ

jan.kaarø@adm.ntnu.no

Postlukene stenger om ett år

Posten står på sitt, og nekter å etterkomme ønsker fra NTNU om ikke å legge ned postkontorene på Dragvoll og Gløshaugen. Men posttjenester skal det likevel bli.

20-30 000 brukere mister sine filialer når Posten i februar 2002 stenger lukene på Gløshaugen og Dragvoll. Beslutningen om at postkontorene skal overføres til Post i Butikk, er endelig.

– Det finnes ingen gode argumenter til å legge ned postkontorene på Dragvoll og Gløshaugen, skriver universitetsdirektøren Vigdis Moe Skarstein og tidligere studenttingsleder Christer Heimtoft i et brev til Posten. De mener at gode salgsresultater, overskudd, stor kundegang, kundetilfredshet og tetthet av studenter og ansatte er aspek-

ter som tilsier at filialer må opprettholdes slik de fungerer i dag.

Vanskelig for Tapir. Posten ser for seg et samarbeid med Tapir om posttjenestene. Tapirs administrerende direktør, Hans Gunnar Auganes, velger imidlertid å sitte på gjerdet.

– Vi kommer ikke til å ta initiativ overfor posten, sier Auganes som velger å vente på hva NTNU mener om saken. Til studentavisa Under Dusken, som omtalte saken tidligere i høst, var Auganes mer klar i sin tale:

– Rent fysisk er det vanskelig for Tapir å overta Postens funksjoner. Da vil vi få enorme plassproblemer. Den ekstra belastningen på personalet må også tas i betraktning.

Studentene hadde nok vært best tjent med at Posten opprettholdt til budet selv, sa han.

Men ikke for Posten. Det er Norges-gruppen som skal hjelpe Posten å overføre fra fili-

al til butikker og kiosker.

Tapir er assosiert medlem av Mix-kiosk-kjeden, som er i Norges-gruppen. Dette gjør at Tapir kan være aktuell samarbeidspartner for Posten.

– Løsningen som det jobbes med internt i Norges-gruppen, er overfor Tapir, sier Roar Aksdal, regionsleder i Post i Butikk Trondheim. Posten vil i løpet av februar kalle inn til møte hvor Norges-gruppen, NTNU, og andre impliserte parter blir invitert.

– Men Tapir-butikkene på Gløshaugen og Dragvoll er jo altfor små? Det er umulig å ha flere tjenester der?

– Det har du helt rett i. Jeg har også fått signaler på det fra Mix. Løsningen de jobber med internt i Norges-gruppen, er å etablere en Post i Butikk-del i kontakt med bokhandelen.

Hva skjer hvis dere ikke blir enige?

– Vi fra vår side er i hvert fall løsningsorientert. De signalene vi har fått fra Norges-gruppen, er

at det med Tapir, det ordner seg. Jeg tror også det. Hvis det mot formodning ikke skulle være aktuelt, vil vi forsøke alle løsninger for å finne en samarbeidspartner. Enten med administrasjonen eller med andre drivere på campusene, sier Aksdal som lover at det ikke vil gå en dag uten et posttjeneste-tilbud.

Aksdal lover også store Post i Butikk-avdelinger med disk som kan betjene to kunder samtidig. Det vil også være selvbetjent PC for personer med nettbank, opplyser Aksdal som sier at de skal dekke kundenes ønsker:

– Er det behov, lover vi at vi skal ha åpningstid som dekker det behovet.

TORE HUGUBAKKEN

tore.hugubakken@adm.ntnu.no

Fakta:

Fra 1. juni 2001 og ut neste år blir samtlige postkontorer slik vi kjenner, gjort om til Posthandel eller flyttet inn i butikklokaler. Posthandel er Postens nye flaggskip hvor skrankene forsvinner til fordel for selvbetjening, et utvidet vareutvalg, som for eksempel bøker og cd-er, samt post- og banktjenester og et sentralt plassert IT-torg. Posten inngikk i september i fjor en avtale med NorgesGruppen og Norske Shell om å legge posttjenester inn i 750 butikker og bensinstasjoner. NorgesGruppen drifter store dagligvarekjeder som Joker og Kiwi Minipris, og har i tillegg et nært samarbeid med flere frittstående regionale kjeder og butikker, som Bunnpriskjeden.

Fikk beskjed gjennom luka

Postansatte på Gløshaugen og Dragvoll visste ikke om den endelige beslutningen om at posten blir butikk. Nå risikerer de å miste jobbene.

Tirsdag morgen fortalte Universitetsavisa de postansatte på Gløshaugen om at beslutningen om å overføre deres postkontor til Post i Butikk, er endelig. Selv var de uvitende om at det var blitt fattet en endelig avgjørelse. En annen ansatt på Team Elgeseter, som utgjør postkontorene på Gløshaugen og i Elgeseter gate, fikk beskjed på e-post sent tirsdag. Skuffelsen over å ikke bli informert ordentlig, var stor begge steder.

Slett behandling. Tillitsvalgt for de ansatte i posten i Trondheim, Tore Strøm, er skuffet over personalpolitikken som han mener har vært for dårlig.

– Hele behandlingen av saken har vært preget av dårlig struktur. Dette er slett, sier Strøm om informasjonen fra ledelsen. Han mener saken i realiteten har vært avgjort siden i sommer, til tross for at det har diskusjoner om alternative løsninger etter det.

Avdelingsdirektør Mona Hafeld i Posten avviser at det ikke er blitt informert om den endelige avgjørelsen. Hun viser til et brev som er sendt 1. februar til de impliserte partene, og

til informasjon som er gitt i november. Hun stiller seg uforstående til at de postansatte på Gløshaugen og Dragvoll ikke har fått beskjed.

Usikre tider. Hva som skjer med arbeidsplassene for de på Gløshaugen og Dragvoll, er høyst usikkert. Ved en overføring til Post i Butikk er det ikke lenger Posten som har arbeidsgiveransvaret, men den butikken, for eksempel Tapir, som tilbyr de nye posttjenestene. Det er opp til butikken hvem de vil ansatte. Postkontoret på Dragvoll er knyttet til postkontoret på Moholt som i framtida skal være posthandel. Her vil ansiennitet og kvalifikasjoner være avgjørende for en framtidig jobb.

Halmstrå. På Gløshaugen og Elgeseter er det også eventuelle samarbeidspartnere som vil bestemme om det fortsatt vil være jobb for de ansatte. Etter det Universitetsavisa erfarer, foregår det planarbeid om en posthandel for Team Elgeseter. Det er lite trolig med en selvbetjent posthandel på Gløshaugen. Til det er trafikken på sommeren og i desember/januar for lite, og plassen for liten. Da kan det heller være aktuelt med en posthandel lokalisert i nærheten eller på RiT. En slik posthandel vil trolig sikre de fleste postansatte på Team Elgeseter på Gløshaugen sin jobbframtid.

Avdelingsdirektør Mona Hafeld bekrefter at hun også har hørt om disse planene, men hun

forholder seg til planene som foreligger i dag. Hun smugåpner likevel døren opp for nye forslag.

– Men de skal være veldig, veldig godt begrunnet. Per i dag er beslutningene om Dragvoll,

Gløshaugen og Elgeseter endelig.

TORE HUGUBAKKEN

tore.hugubakken@adm.ntnu.no

Poststyrer Stein Larsen og kundebehandler Lillian Angen leser brevet som de får av Universitetsavisa, hvor det står at postkontoret skal overføres til Post i Butikk.

FOTO: TORE HUGUBAKKEN.

– Norske studenter er ikke melkekyr i utlandet

– For dårlig tilbud fra Lånekassen til norske studenter som vil studere utenlands, mener utenlandsstudentenes interesseorganisasjon.

179 utenlandske læresteder deltok denne uka på Europas største jobb- og utdanningsmesse på Sjølyst.

– Det er fascinerende å se at 40% av utstillerne på messen er utenlandske universiteter og høyskoler. Ekstra spennende er det å se at land som Spania, Slovakia, Polen og Sør-Afrika er

representert. Utenlandske læresteder er utvilsomt bedre på markedsføring enn norske. Samtidig som nærmere ti prosent av norske studenter reiser ut, er bare omkring tre prosent av studentene ved norske institusjoner utenlandske statsborgere. Dette er lavere enn OECD-snittet, sier president Eirik Bogsnes i ANSA, norske utenlandsstudenters interesseorganisasjon.

I fjor studerte over 14 000 norske studenter i utlandet.

Dyrt. Det er ikke gratis å studere i utlandet. Lånekassen kan gi opptil 51 340 kr for dekning av skolepenger i 2001-

2002, men bare på utvalgte fagretninger.

– Dette er på langt nær nok, sier Bogsnes. – Skolepengene er ofte atskillig høyere enn hva studentene kan få fra Lånekassen i såkalt gebyrstipend. Det er ikke uvanlig med mellom 80 000 og 120 000 kroner i skolepenger i utlandet per år. Dette betyr at studenter uten ressurssterke foreldre ofte ikke har mulighet til å studere i utlandet.

– Det er en misoppfatning at nordmenn er melkekyr for utenlandske universiteter. Det virker som om mange politikere tror at dersom Lånekassen øker gebyrstipendet, så vil utenlandske universiteter øke skole-

pengene sine. Norske studenter med støtte fra Lånekassen utgjorde i 1999/2000 under 0,4 prosent av betalende utenlandsstudenter i USA og i overkant av 3% av de betalende utenlandsstudentene i Storbritannia. Skolepengene vil neppe øke selv om nordmenn får dekket en høyere andel av skolepengene fra staten, sier Bogsnes.

Ingen egen norsk kø. En annen myte er at det er enklere for nordmenn å komme inn på skoler i utlandet fordi vi må betale skolepenger.

– Det er ingen egen kø for nordmenn som vil studere i utlandet. Nordmenn konkurre-

rer om plassene på like vilkår med alle andre søkere. Tall fra Storbritannia viser at en høyere prosentandel av svenske, danske og finske søkere til bachelorstudier i Storbritannia fikk plass, enn norske søkere, sier Bogsnes.

EU-medlemmer betaler ikke skolepenger som nordmenn. Hele 64 prosent av alle finske søkere kom inn, mens 54,6 prosent av norske søkere ble tatt inn. For Danmark og Sverige var tallene 58 prosent og 56,2 prosent, heter det i en pressemelding fra ANSA.

Du kan lese mer om ANSA på www.ansa.no

«Ny» studieavdeling på plass

– og studiedirektøren er klar for nye utfordringer.

Studiedirektør Jon Walstad har sittet i direktørstolen siden slutten av oktober. Personellavgangen fra denne delen av administrasjonen var stor siste år, men nå er nye seksjonssjefer på plass og enheten er klar til å ta fatt på utfordringene, lover Walstad.

Integrering. En av de største utfordringene er å integrere det overflyttede personellet ved Senter for etterutdanning hos Allforsk med Studieavdelingens Seksjon for fjernundervisning, etter- og videreutdanning. Sistnevnte holder i dag hus på Valgrinda, men skal flyttes til paviljong A på Dragvoll, sammen med Allforsk-gjengen.

Å realisere den nye undervisningsstrategien som Kollegiet har vedtatt, blir en annen viktig oppgave for Studiedirektøren og hans stab. Dette innebærer

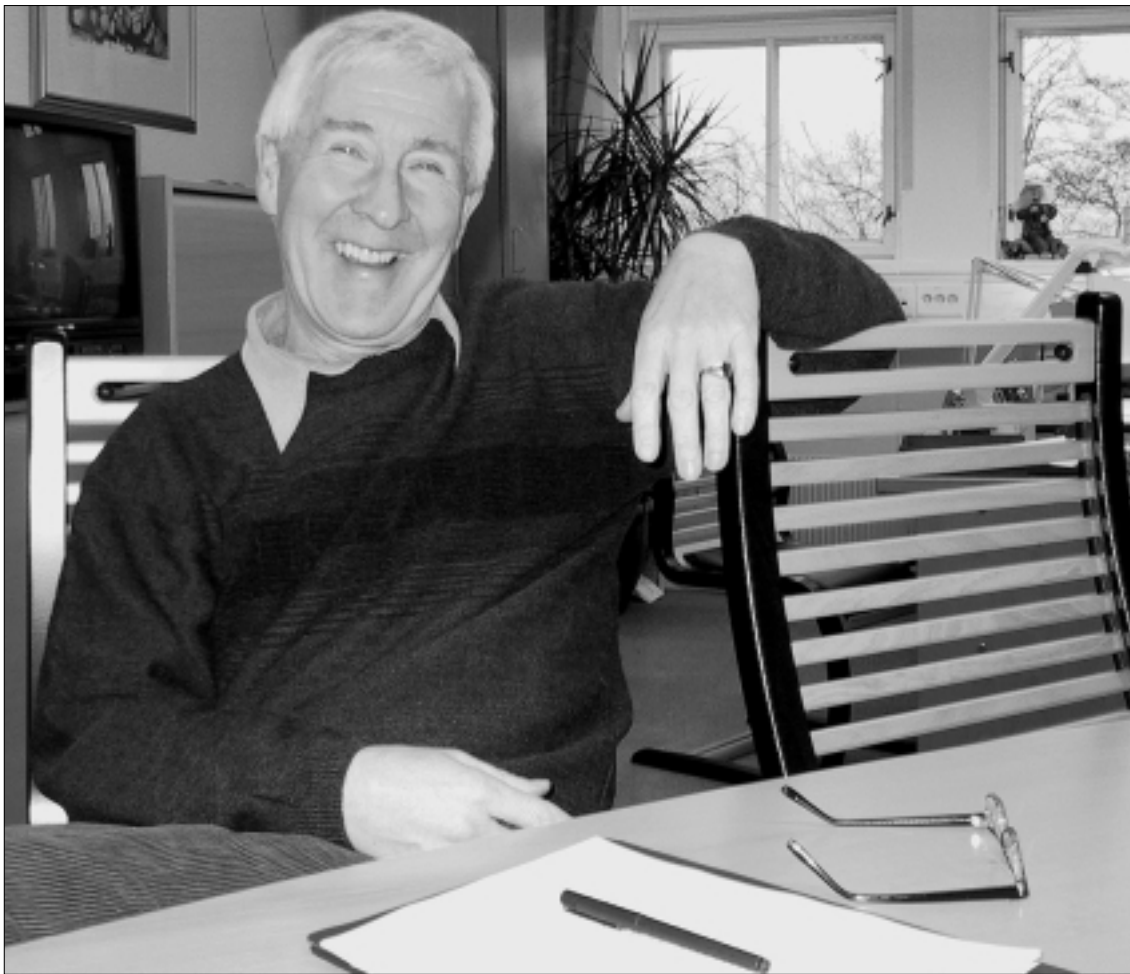
blant annet muligheter for nye eksamensordninger med mer vekt på prosessevaluering underveis i studiet, og mindre fokus på den store, avgjørende eksamen i faget.

– Vår daglige hovedutfordring er å gi studentene den service de har krav på, sier studiedirektør Walstad. For at studentene skal få den hjelp de trenger, har Studieavdelingen inngått et nært samarbeid med Samskipnaden. – Studier og studentvelferd henger nært sammen, presiserer Walstad.

Ny leder for seksjon Studentservice er Anne Sølberg Ellingsen, som kommer fra en stilling som avdelingsleder ved Det medisinske fakultet. Tidligere personalsjef Knut Veium er ny leder for Fakultetsservice. Begge seksjonene har personell både på Dragvoll og på Gløshaugen.

ARNE ASPHJELL

arne.asphjell@adm.ntnu.no

Studiedirektør Jon Walstad ser avslappet ut. Det er fordi han har fått på plass personkabalene og er klar til å ta fatt på de strategiske oppgavene. FOTO: ARNE ASPHJELL

Mangler i Realfagbygget

Brannalarmanlegg som ikke er ferdig funksjonstestet og nødlys som ikke er installert. Dette er to av manglene som blir påpekt i en statusrapport om Realfagbygget. Rapporten påviser først og fremst mangler i det branntekniske utstyret og dårlig tilrettelegging for funksjonshemmede.

Det blir blant annet pekt på at enkelte stål- og aluminiumsdører har en tendens til å sige slik at nødfunksjonen som skal åpne dørene i tilfelle brann, ikke fungerer som forutsatt.

For synshemmede er den utstrakte bruken av glass i dørene et problem. Rapporten nevner både svingdører og side-dører i inngangspartiet og korridor-dører. Dette kan også være

et problem for folk med normalt syn. Dårlige fargekontraster på søyler trapper uten skikkelig sikring er andre mangler.

I deler av bygget er det for mye støy og dårlig akustikk. Støynivået er generelt for høyt og romklagen merkbart ubehagelig i alle kontorer som er større enn 9,5 kvadratmeter.

Rapporten oppsummerer at NTNU forutsetter at Statsbygg ferdigstiller bygget i sin helhet og tar ansvar for oppfølging av manglene som er påvist.

Kuldeproblemer under kontroll

Foreløpig har NTNU klart seg noenlunde bra gjennom vinterkulda.

På historiestudentenes hovedfagslesesal på Dragvoll var det bare 13 plussgrader da minusgradene herjet som verst uten-dørs i forrige uke. Det kan ha hatt å gjøre med frosne varmebatterier. Og på Kalvskinnet førte frosne tappevannsledninger til lekkasjer som gjorde skade på enkelte studentarbeidsplasser.

Men etter hva Teknisk avdeling kjenner til, har kuldebølgen bare ført til bygningstekniske problemer hittil i vinter. Det er ikke rapportert om forsknings-

aktivitet som har blitt skadelidende.

Selv om blåfrosne fingre neppe er det beste incitament for effektiv studering og forskning.

Varierer mye. Kursene ved NTNU er hovedsakelig basert på vannvarme, og er ikke beregnet på å dekke elektrisk oppvarming. Det er derfor begrenset hvor mange vifteovner man kan plassere rundt omkring. Brannteknisk er slike løsovner også en uheldig løsning.

– Automatikken skal i prinsippet ivareta innendørstemperaturen. Men av ulike grunner kan den likevel variere mye, også innenfor samme bygg. Når vi får meldinger om for lave tempera-

turer innendørs, prøver vi å kjøre opp varmekursene så mye de tåler. Vi prøver også å forhøye temperaturen på innblåst ventilasjonsluft, sier vedlikeholdssjef Kåre Langøy ved Teknisk avdeling.

– Vi er imidlertid helt avhengige av at folk selv melder fra når gradestokken kryper under det akseptable. Ring Teknisk avdeling på telefon 73 59 54 15, så skal vi se hva vi kan gjøre. Men vi må nok bare leve med at vi ikke *alltid* kan gå i t-skjorte innendørs, sier Kåre Langøy.

LISA OLSTAD

lisa.olstad@adm.ntnu.no

Opptakstester endres for å hindre juks

En del studenter fra den tredje verden tyr til juks for å få plass ved vestlige læresteder. Få tilfeller er oppdaget ved NTNU, men de internasjonale standardtestene blir nå endret.

For å komme inn på et amerikansk universitet må du ta en eller flere standardiserte prøver: **TOEFL**: Test of English as a Foreign Language. **SAT**: Scholastic Aptitude Test (lavere nivå). **GRE**: Graduate Record Examination (høyere nivå). **GMAT**: Graduate Management Admission Test (for business-studier).

Utenlandske søkere til NTNU må også dokumentere sine engelskkunnskaper ved å ta TOEFL-test. En vellykket gjennomføring av disse testene krever et visst minimum av kunnskaper i engelsk. For en del studenter fra den tredje verden er det ikke alltid at språkkunnskapene er på et tilfredsstillende nivå. TOEFL-testen, så vel som de andre testene, skal bidra til å luke bort studenter som språklig er så svake av de at de vil ha problemer med å følge undervisningen.

Men drivkraften for å skaffe seg høyere utdanning i et vestlig land er sterk hos mange. Ifølge siste nummer av den amerikanske avisa The Chronicle of Higher Education, er det enkelte som tyr til uredlige metoder for å slippe gjennom nåløyet. Å få en stand-in til å ta testen for seg er en mulighet, men da risikerer man lett å bli avslørt.

Ny type test utvikles. Fordi så mange av Kinas unge søker seg til utlandet for universitetsstudier, er «opptaksbistand» blitt en business som har vokst seg stor. Konsulenthjelp til å skrive CV og essays er blitt vanlig. I universitetsområdet i Beijing ligger New Oriental School som mottar over 70 000 studenter fra hele Kina for å gjennomgå forberedende kurs for standardiserte opptaksprøver. De amerikanske organisasjonene som administrerer testene, er ikke helt begeistret for denne virksomhe-

ten. Skolen kopierer prøver uten tillatelse, prøver som ikke skal være allment tilgjengelige, som de selger og bruker til å drille sine elever. Gjennom dette opplegget utvikler studentene et vokabular som er egnet for å komme gjennom testen, men som for øvrig er ganske begrenset. Skolen har utviklet en «Chinese-style solution» for å score høyt i testene, skriver The Chronicle. Derfor er de amerikanske test-organisasjonene nå i gang med å lage en ny generasjon tester der det skal bli verre å «drille» seg til gode resultater.

Flinke ved NTNU. Ragnhild Brakstad ved Internasjonal seksjon har i flere år tatt hånd om opptaket av utenlandske studenter ved NTNU. Hun har inntrykk av at kinesiske studenter er blitt bedre i engelsk de senere årene, spesielt de som kommer fra Shanghai-området. Noen av de eldre studentene fra Kina er fortsatt ganske dårlige i engelsk.

– En del studenter fra Kina synes å ha dårligere språklige ferdigheter enn det resultatet fra TOEFL-testen skulle tilsi, sier Brakstad, uten at hun kan si noe

Ragnhild Brakstad har erfart at en del utenlandske studenter har dårligere språkferdigheter enn det TOEFL-testen skulle tilsi.

FOTO: ARNE ASPHJELL

sikkert om dette skyldes at de har «pugget» testen.

Brakstad har også erfart forfalskning og uriktige oversettelser av vitnemål fra Kina. En kinesisk søker hadde så eksepsjonelt gode papirer at hun ble mistenksom og sjekket med lærestedet. Der var studentens navn ukjent. Når studenter selv oversetter sine vitnemål til engelsk, hender det at de blir «pynnet» litt på. Brakstad understreker at problemet med forfalskning av vitnemål gjelder for svært mange søkerland og at

Kina ikke er verre enn mange andre utviklingsland.

Brakstad legger til at de utenlandske studentene ved NTNU gjør det svært bra. Uten at det er gjennomført noen undersøkelse på dette, synes strykprosenten å være lavere enn blant de norske studentene. Utenlandske studenter har også få forsinkelser i studiet.

ARNE ASPHJELL

arne.asphjell@adm.ntnu.no

Flere studenter fra utviklingsland til NTNU

NTNU har flest studenter under det såkalte kvoteprogrammet i Norge.

Høsten 1994 etablerte KUF kvoteprogrammet for studenter fra utviklingsland og Sentral- og Øst-Europa. Kvoteprogrammets hovedmål er å yte utdanningsbistand som et ledd i å bygge opp studentenes hjemland. En annen målsetting er å gjøre det mulig for studenter fra disse landene å delta i internasjonaliseringsprosessen.

41 høyere utdanningsinstitusjoner i Norge deltar i ordningen, og NTNU har landets største institusjonskvote med 179 plasser. I 2000 studerte 197 kvoteprogramstudenter ved NTNU, derav 118 ved de internasjonale masterprogrammene og 76 ved doktorgradsstudier. Hovedtyngden av kvoteprogramstudenter kommer fra utviklingsland, bare 28 av de 197 kom fra Sentral- og Øst-Europa.

Ti masterprogram. Tilbudet av internasjonale masterprogrammer ved NTNU har økt jevnt de senere årene. Til sammen tilbys nå ti ulike programmer. Nå er også programmer innen allmennvitenskapelige studier kommet med i porteføljen. I 2000 studerte 190 studenter ved de internasjonale masterprogrammene. Av disse ble 118 studenter finansiert under kvoteprogrammet, 63 under Norad-stipendiatprogrammet, og 9 hadde annen finansiering.

Det er programmene innen Petroleum Engineering/Geosci-

ence som har flest masterstudenter, til sammen 59 i fjor. Åtte av de ni studentene med annen finansiering studerte ved disse programmene – fem fra Iran (finansiert fra den iranske stat), to fra Azerbajdjan (finansiert av Olje- og Energidepartementet), og en hver fra Venezuela og Angola.

Integrert. Etter at sivingstudiet ble femårig, har det nå lyktes å integrere masterpro-

grammene i det regulære fagtilbudet ved NTNU. Unntaket er Hydropower Development som fortsatt kun tilbys for studenter fra utviklingsland. For de allmennvitenskapelige masterprogrammene er undervisningen integrert med hovedfagsutdanningen.

Integrert undervisning innebærer at norske og utenlandske studenter studerer i samme klasse der undervisningen holdes på engelsk. Dette gir de norske stu-

dentene en unik mulighet til å styrke sine engelskkunnskaper, samtidig som de får impulser fra andre kulturer og større kjennskap til hvordan faget undervises i andre land.

Faglig forum. Det er nå etablert et faglig/administrativt forum for de internasjonale masterprogrammene. Forumet har nylig hatt sitt første møte, og hensikten er å drøfte faglige, administrative og økonomiske

spørsmål i tilknytning til programmene. Her kan det til felles nytte utveksles erfaringer om finansieringsordninger, ekskursjoner og samarbeid med institusjoner ute.

ARNE ASPHJELL

arne.asphjell@adm.ntnu.no

Nedgang i tyverier ved NTNU

I fjor ble det rapportert tyverier for 186 000 kroner ved NTNU. Det er et relativt sett pent tall.

I vakta ser de hva du gjør!

FOTO: TORE HUGUBAKKEN

Mens NTNU i 1998 ble frastjålet verdier for 522 400 kroner, og året etter for 210 000 kroner, viser fjorårsstatistikken at verdien av stjalne gjenstander var på 186 000 kroner. Dette fordelte seg på 15 rapporterte tyverier. – Jeg antar nedgangen skyldes at vi har installert en god del sikringssystemer i det siste, sier avdelingsleder Geir Magne Rotabakk ved Sikkerhets- og serviceseksjonen.

Men han understreker at ingen kjenner det eksakte omfanget av tyverier ved NTNU. – Vi får neppe beskjed om alt, sier han.

Flere alarmer. Det er særlig lett omsettbart datautstyr som er utsatt for å bli stjålet. På slutten av fjoråret forsvant det for eksempel åtte bærbare PC-er. Også audiovisuelt utstyr er populær vare. – Selv ting som er låst fast, blir tatt. Tyvene klipper av festeankordningene, tar utstyret under armen og

går, forteller Rotabakk.

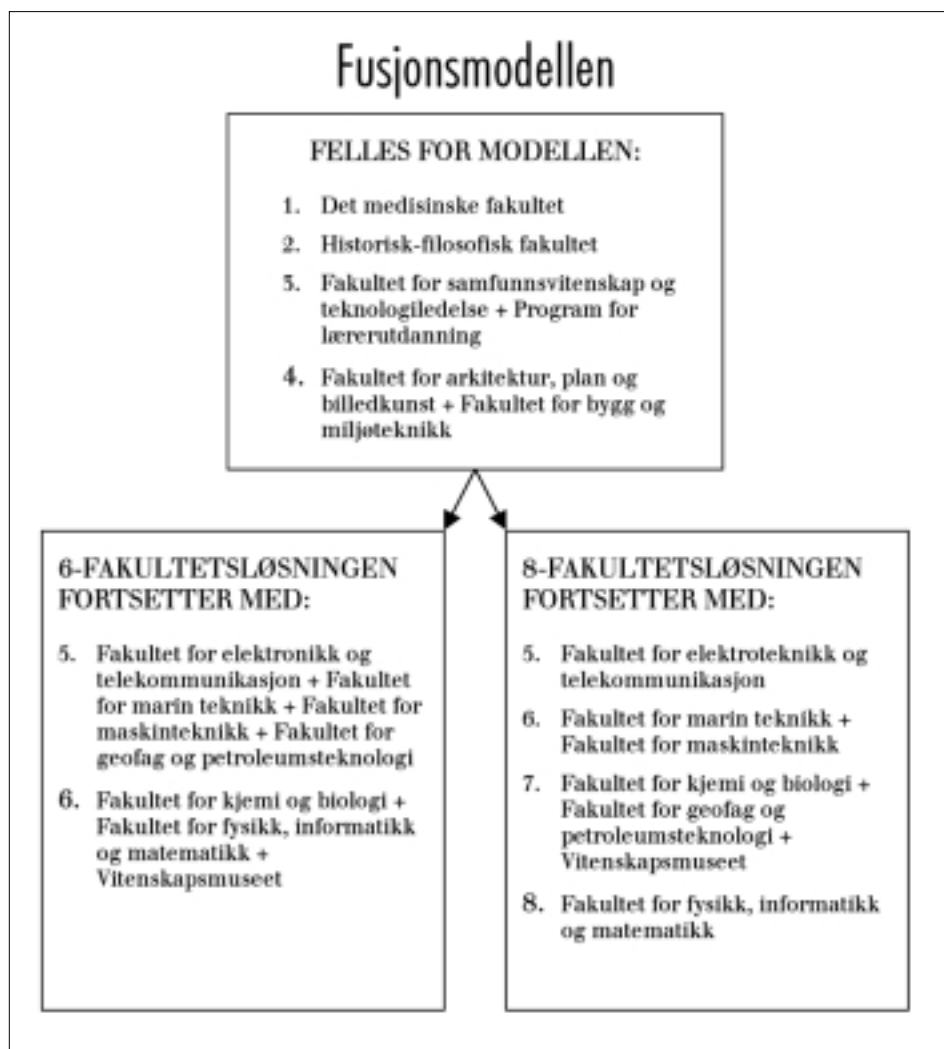
Når statistikken likevel viser en gledelig nedgang, kan det blant annet skyldes at de fleste datasalene nå har fått PC-alarm. Hvis en ubuden gjest forsøker å fjerne en maskinen, uler alarmen både på datasalen og i vakt-disken. Det er også innført sterkere adgangskontroll og mer videoovervåking av såkalt strategiske steder, som for eksempel inngangspartier. – Vi har tre videoskjermer i vakta, som går døgnet rundt, sier Rotabakk. Han har eksempler på at folk har blitt filmet på vei ut med tyvegods under armen, og siden blitt identifisert på politikammeret.

Men det tilhører sjeldenhetene at tyvegods kommer tilbake til sin rette eier.

LISA OLSTAD

lisa.olstad@adm.ntnu.no

To modeller til ny organisering av NTNU

Høringsnotatet om framtidig fakultets- og instituttstruktur inneholder to hovedmodeller; fusjonere flere av de nåværende fakultetene, eller gjennomføre en mer omfattende reorganisering. Et tredje alternativ kan være å beholde dagens struktur uendret.

Den mest radikale modellen innebærer at alle fakultetene blir delt opp og at instituttene settes sammen i helt nye konstellasjoner. Omorganiseringen kan også føre til endringer i en del institutter, men utgangspunktet for notatet er at diskusjonen i første omgang skal dreie seg om organiseringen av fakultetsnivået. Notatet ble presentert for hele NTNUs ledelse under et seminar på Røros tirsdag og onsdag. Samtidig gikk startskuddet for høringsrunden, som skal vare til 1. mai. Dekanene ved NTNU utgjør en styringsgruppe for prosessen.

Reorganisering eller fusjon?

Som tabellen til venstre viser, inneholder «fusjonsmodellen» to alternativer, der antall fakulteter er redusert til henholdsvis seks og åtte. «Reorganiseringsmodellen» har også to alternativer, med sju fakulteter i begge. Modellene er ganske like når det gjelder organiseringen av Medisin, Historisk-filosofisk og SVT. Begge skisserer en kobling

mellom Arkitektur, plan og billedkunst og Bygg og miljøteknikk. Resten av NTNUs nåværende enheter vil bli omorganisert uansett hvilken modell som blir valgt, og mest følbare vil omkalftringene bli i teknologimiljøene.

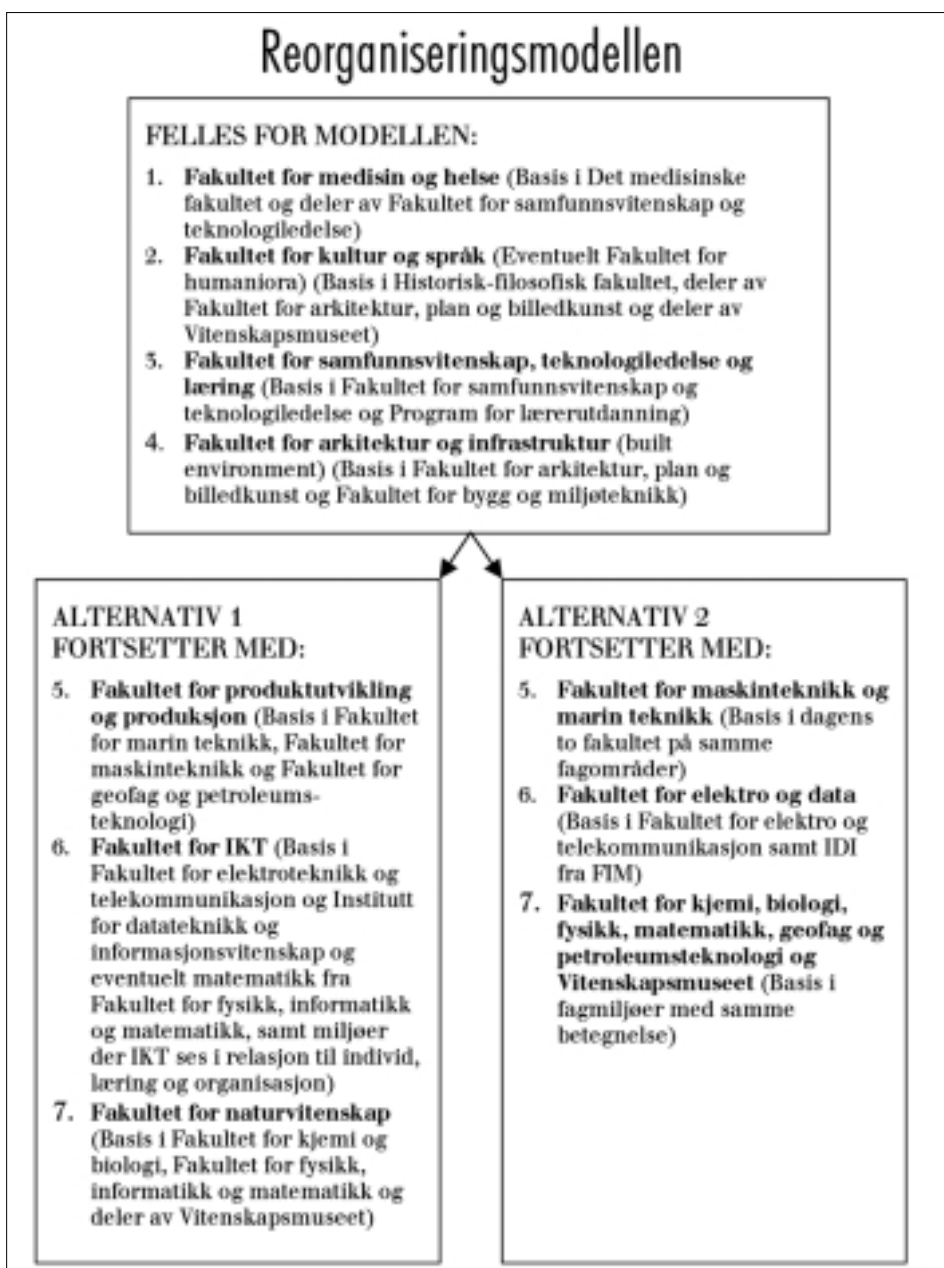
Eget teknologifakultet? Høringsutkastet har et eget kapittel som drøfter et forslag om å opprette et eget teknologifakultet. Hovedargumentet for å samle teknologiutdanningen er knyttet til behovet for en enklere og bedre administrasjon av sivilingenjorgraden. Skeptikerne er redd for at teknologifagene skal bli isolert fra resten av universitetet og bringe forholdene tilbake til der de var før opprettelsen av NTNU. Det blir også framhevet at en sammenslåing kan medføre at teknologimiljøene vil miste innflytelse i styre og stell.

Gevinst og omkostninger En ny struktur med færre og større enheter skal føre til innsparinger og mer effektiv administrasjon og ledelse. Mindre ressurser vil gå med til styring og ledelse, – innsparingspotensialet er anslått til én million kroner årlig for hvert fakultet som legges ned. En tilleggsgevinst skal være at kontakten mellom fakultet og universitetsledelse blir enklere og mer oversiktlig. Forholdet mellom fakultet og institutter kan derimot bli mer komplisert, fordi fakultetene vil få større bredde, ha ansvar for studier fra flere faglige tradisjoner, og omfatte flere institutt.

SYNNØVE RESSEM

synnove.ressem@adm.ntnu.no

Hele høringsnotatet er lagt ut på «Innsida» (intranettet).

Felles skjebne, felles trøst

Samtlige forslag til ny fakultetsstruktur innebærer at Vitenskapsmuseet (VM) og Program for lærerutdanning (PLU) opphører som selvstendige enheter. I debatten på Røros-seminaret kjempet deres talsmenn for enhetenes fortsatte eksistens.

– Vi er bare en liten pølse i slaktetida, men både PLU og VM er enheter som på mange måter er *annerledes* enn fakultetene, sa PLU-leder Svein Lorentzen (til høyre på bildet). Han etterlyste en grundig analyse av hvilke enheter som gjør en god jobb, før man begynner å tegne nye organisasjonskart.

Nestleder Asbjørn Moen (til venstre) på Vitenskapsmuseet pekte på at museene ved universitetene i Bergen og Oslo, som tidligere var underlagt fakulteter, nylig har blitt skilt ut som selvstendige enheter. Nå tyder mye på at NTNU altså vil gå stikk motsatt vei. Og helt tomhendt reiste ikke Moen og hans sjef, museumsdirektør Arne B. Johansen, hjem fra Røros. På tampen antydte rektor Spjøtvoll at museums-samlingene i «nye NTNU» kan få samme status som Universitetsbiblioteket har i dag.

FOTO: JAN ERIK KAARØ

Lunken mottakelse

Dekanene Hans Haakon Faanes (t.v.) og Ole Bernt Lile mener at forslaget om ny fakultetsstruktur bør legges i skuffen og først hentes fram igjen om to – tre år.

FOTO: JAN ERIK KAARØ

Det var en påfallende mangel på entusiasme i reaksjonene da hele NTNUs ledelse onsdag fikk første sjanse til å diskutere høringsutkastet. To dekaner og to fakultetsdirektører sier åpent at saken bør utsettes i to – tre år.

– Det er ekstremt dårlig timing å fremme denne saken nå. Snu i tide og stopp prosessen, oppfordret instituttleder Brit Mæhlum ved Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap.

Spiltet styringsgruppe.

Mæhlum var riktig nok en av de aller mest kritiske, men vårt inntrykk etter debatten er at forslaget om å gjennomføre grunnleggende endringer i NTNU-strukturen blir høflig, men lunken mottatt. Forsamlingen tok definitivt ikke bølgen da saken ble tatt opp til plenumsdrøfting på Røros-seminaret, der 130 NTNU-ledere var samlet. Dekanene Hans Haakon Faanes (Elektroteknikk og telekommunikasjon) og Ole Bernt Lile (Geofag og petroleumsteknologi) sier rett ut at saken bør utsettes til 2002 eller 2003. Det samme mener fakultetsdirektørene Åge Søsveen (Maskinteknikk) og Geir Walsø (Kjemi og biologi). Flertallet av dem som hadde ordet i debatten, var kritiske.

På den andre siden får forslaget om å gjennomføre endringer nå, mer eller mindre åpenlys støtte fra rektor og prorektor, samt dekanene Jan Morten Dyrstad (Samfunnsvitenskap og teknologiledelse), Eivind Hiis Hauge (Fysikk, informatikk og matematikk), Petter Aaslestad (Historisk-filosofisk) og Jan M. Bakke (Kjemi og biologi). Resten av dekanene synes å være avventende. Holdningen til de valgte fakultets-

lederne er viktig, fordi de utgjør en styringsgruppe for prosessen som etter planen skal munne ut i et vedtak i Kollegiet i juni eller august.

For mye annet å gjøre.

Diskusjonen berørte i liten grad de konkrete forslagene til nye fakulteter som nå er lagt fram, men flere mente at det er meningsløst å diskutere fakultetsstruktur uten samtidig å drøfte endringer på instituttnivået. Disse to nivåene i organisasjonen henger så tett sammen at det er umulig å bare gjennomgå det ene og vente med det andre. Debatten kom til å dreie seg mest om det overhodet er tjenlig å sette i gang en omorganisering nå. Kritikerne mener at universitetet for tiden strever med så mange store saker at det ikke finnes ledig tid og krefter til å gå løs på en ny runde med omorganisering, bare fem år etter forrige runde. Sviktende rekruttering av studenter, underbemannning og manglende budsjettmodell ble nevnt som eksempler på slike store saker.

– Det er litt arrogant av rektor å fremme denne saken nå, når han vet godt at alle de sju fakultetene som utdanner sivilingeniører, er intenst opptatt av å innføre femårig studieplan, sa Hans Haakon Faanes.

I stedet for en mammutreform av fakultetene foreslo kollegiemedlem Trond Andresen at universitetet bør velge en mer praktisk tilnærming, med fortløpende reformer av enheter som ikke fungerer godt. Flere pekte også på at prosessen som nå er satt i gang, er toppstyrt og i for liten grad tar hensyn til de faktiske behovene hos enhetene på grunnplanet,

der verdiskapingen faktisk skjer.

– Se mulighetene.

Rektor Emil Spjøtvoll svarte kritikerne ved å peke på at tidspunktet for en reform aldri vil passe. Uansett når den settes i gang, så vil det være mange andre saker som presser på. Han mente også at når man etter fem år med NTNU er blitt overbevist om at dagens organisering ikke er god, så er det best å gjennomføre omleggingen så raskt og smertefritt som mulig.

– De fleste reaksjonene jeg har hørt her i dag, har vært reaktive. Finnes det da overhodet ikke muligheter i forslaget? spurte rektor. Han mente at hvis for eksempel MIT (Massachusetts Institute of Technology) skulle finne på å foreslå en fusjon med NTNU så bør universitetet se på det som en mulighet, og ikke som en trussel.

JAN ERIK KAARØ

jan.kaarø@adm.ntnu.no

Bergen størst

Universitetene i Bergen (UiB) og Oslo (UiO) har mer finansiering fra eksterne kilder til sin forskning og utvikling (FoU) enn NTNU, viser ny statistikk fra NIFU (Norsk institutt for studier av forskning og utdanning). NIFU har sammenlignet de totale FoU-utgiftene ved alle norske universiteter og høyskoler. I Bergen utgjør den eksterne finansieringen 39,1 prosent av de samlede FoU-utgiftene, mens tilsvarende andel i Oslo er 31,1 prosent. Til sammenligning kommer bare 28,5 prosent av NTNU-finansieringen fra eksterne kilder. Både forholdsmessig og målt i faktiske kroner ligger universitetene i Oslo og Bergen foran NTNU på dette området.

Sterke meninger om forslaget til omorganisering? Skriv din mening i ntnu.fritt-forum (Tilgjengelig via «Innsida»).

Stewart's corner

Spørsmål angående engelsk kan stilles til språkrådgiver Stewart Clark ved Studieavdelingen, e-post: stewart.clark@adm.ntnu.no, tlf. 73 59 52 45, faks: 73 59 52 37

Subject-verb agreement with words that describe amounts

With words that express 'part of' or 'an amount of' something, such as:

A lot of	Lots of
Half of	A quarter of
A third of	All of
Any	Some
None of	Most of

the verb agrees with the following subject. Thus the above words that are sometimes termed predeterminers can be ignored when it comes to deciding whether to use a singular or plural verb. Examples: «a lot of money **was** lost, but a lot of cars **were** destroyed». «All of/most of the information **was** analysed and all of/most of the reporters **were** waiting for the press release».

Note that not all words that describe amounts work in the same way. **A number of** + a

plural noun always takes a plural verb. Example, «a number of cars were destroyed». But, **the number of** + a plural noun always takes a singular verb. Example, «the number of cars is increasing».

A simple way to remember this is **PAST** (**P**lural with **A** number, **S**ingular with **T**he number).

When **total** is used, this word can take either a singular or plural verb. In constructions such as *a total of 500 cars*, the subject is **total** and thus the verb is singular, «a total of 500 cars was destroyed». The verb is plural when **total** is used in a phrase such as **in total**. «In total, 500 cars were destroyed» or «after the storm, 500 cars in total, were destroyed».

Tricky words

accommodation, accommodations

Accommodation (Norw. innkvartering) means: 1. A room or building where someone can live or stay: «Student accommodation in town is always hard to find at the beginning of term». 2. In formal English, a settlement, agreement or compromise: «The two sides came to an accommodation». Note that in the first sense, **accommoda-**

tion takes neither the definite nor indefinite articles, while in the second sense it may. **Accommodation** is a tricky word to spell; remember two c's, two m's and three o's. This word is only used in the singular in British English.

Accommodations (Norw. innkvartering) is the plural of **accommodation**, but this is only used in American English: «Overnight accommodations».

Only (formal and informal use)

Where is the correct position of **only** in a sentence? One alternative is «She has visited Paris only once». A second position is known as the early position: «she has only visited Paris once». Both are correct, but they are used in different contexts.

Traditionally, and in formal English, placing **only** close to the word that is qualified or restricted avoids any ambiguity. «She has visited Paris only once» is a statement. Though this position is formally correct, it sounds a bit artificial for general, everyday English. *The New Oxford Dictionary of English* (1998) suggests that: «in normal, everyday English, the impulse is to state **only** as early as possible in the sentence, generally before the verb». However, it is worth remembering that when you put **only** in this

early position, your listeners/readers may expect that you imply something. Thus, «she has only visited Paris once» may contrast the fact that she has been to London ten times. Or possibly that she tried to visit Paris ten times but only managed it once. Or it may be that after one visit to Paris she decided never to return.

Only can also be used as a conjunction to show why something in the first part of a sentence cannot be done or is not true. Example: «We had planned to collect our guests, **only** the taxi crashed». This use of **only** is typical of informal English and words such as **but** or **unfortunately** are suggested for formal contexts: «We had planned to collect our guests, **but** (or **unfortunately**) the taxi crashed».

Enlightening English

On a Korean kitchen knife:
Warning: keep out of children.

On a string of Christmas lights:
For indoor or outdoor use only.

And the short version of a notice in a Mexican hotel:
We inform you about the towels in the room are accounting, we ask you lived at your check-out in

case that you take some thing will be charge to your room account and, won't do you check out...

Even the web site of Dr. Holms Hotel in Geilo has some gems: *However, in the curse of its history, the hotel has been frequented by many different kinds of guests.*

innblikk

Tidsskriftmekkerne

I ethvert fagmiljø ved NTNU befinner seg minst én redaksjon. Hvert år blir det skrevet og redigert en uendelighet av publikasjoner ved vårt universitet. Hvorfor alle disse trykksaker?

Legger vi statistikken til grunn, skal ingen kunne si at NTNU-forskerne ikke tar formidlingsplikten alvorlig. I Forskpub-basen, der alle faglige publikasjoner i prinsippet skal være registrert, ser vi at bare i fjor ble det publisert hele 5586 arbeider

med avsenderadresse NTNU. Et smalere søk viser at 615 av disse ligger i kategorien C: «*selvstendig faglig publikasjon utgitt av institusjon, forening o.a.*». Det omfatter rapporter, kompendier, avhandlinger og andre faglige utgivelser som ikke

har kommet ut på et tradisjonelt forlag og der en NTNU-er eller et NTNU-miljø står som forfatter eller redaktør. Ofte er universitetet selv, eller et institutt, utgiver.

Noen av disse er tynne lefser på noen få ark; andre er tjukke bøker – det meste noe midt imellom. Noen henvender seg utelukkende til egne fagfeller, andre retter blikket litt lengre ut. Noen er enkeltmannsverk, andre er fellesprosjekter.

Hvor mye tid som samlet sett går med til å skrive og mekke bøker, blader og tidsskrifter ved NTNU, er ikke noen gitt å si. Men det må være snakk om et flersifret

antall årsverk. Er det verdt den tida og de pengene det tar?

Universitetsavisa har besøkt to redaksjoner, som begge lager publikasjoner rettet mot et noe bredere publikum enn den nærmeste krets. *Barn* og *Spor* trekker store ressurser ved Norsk senter for barneforskning og ved Institutt for arkeologi og kulturhistorie. Men redaksjonene er ikke i tvil om at resultatet er verd innsatsen.

LISA OLSTAD

lisa.olstad@adm.ntnu.no

Arkeologi for allmuen

– Hele instituttet er involvert i *Spor*. Og de fleste er entusiastiske. For det meste, iallfall, sier redaktør Aud Beverfjord.

Det første nummeret av *Spor* så dagens lys i 1986, og siden har det kommet ut to ganger i året. Det utgis av Vitenskapsmuseets Institutt for arkeologi og kulturhistorie, og skrives i all hovedsak av de ansatte der. – Hele instituttet er involvert, og noen har skrevet i nesten hvert eneste nummer, forteller førstekonsulent Aud Beverfjord, som bruker halve arbeidstida si på å redigere *Spor*. Med seg i arbeidet har hun tre fagredaktører – og altså et kobbel entusiastiske bidragsyttere.

– Formidlingsplikten, er redaktørens enkle svar på journalistens hvorfor. – Vi finner ut så mye hele tida. Og det bør være en del av jobben vår å la folk få vite hva vi finner ut, å gjøre kunnskapen tilgjengelig for ikke-fagfolk.

Narvesen. *Spor* er et rent arkeologisk tidsskrift, men henvender seg til lesere med generell interesse for historie. Det er populærvitenskapelig og legger derfor stor vekt på layout og illustrasjoner. Til å begynne med omtalte det bare virksomhet i Midt-Norge, men skriver nå også om prosjekter utenlands. – Men vi prøver alltid å knytte det til noe med lokal vinkling, forteller Beverfjord.

Opplaget er på 3500, og abonnenttallet på 2700. – Det er altfor lite, men vi har ikke ressurser til å drive markedsføring. I fjor begynte vi imidlertid å selge *Spor* gjennom enkelte Narvesen-kiosker, det ser ut til å få positiv virkning på abonnenttallet. Nå skal vi gjøre en innsats overfor nye grupper, leger og tannleger og den slags. Det måtte da være vel så hyggelig å sitte på venteværelset og lese *Spor*, som alle disse helsebladene, mener Aud Beverfjord.

Aud Beverfjord er *Spor*-redaktør på halvtid.

FOTO: LISA OLSTAD

Om barn – for voksne

***Barn* tar mål av seg til å bli et tidsskrift for hele Norden.**

Ved Norsk senter for barneforskning (Noseb) på Dragvoll har doktorgradsstipendiatene pliktarbeid, som vanlig er ved NTNU. Men ettersom Noseb ikke er et institutt med undervisning, kan stipen-

diatenes arbeidskraft kanaliseres andre veier. For eksempel til å redigere tidsskrifter.

Et viktig og meningsfylt arbeid, er både stipendiatene selv og Nosebs øvrige

ansatte enige om. – Det er behov for å formidle forskningsresultater og refleksjoner på en populær måte til en bred leserkrets, sier Nosebs daglige leder, Jens Qvortrup, og to av hans redaksjonelle medarbeidere, førstekonsulent Karin Ekberg og stipendiat Barbara Rogers.

Særstilling. Tidsskriftet *Barn* ble opprettet i 1983 og kommer ut fire ganger i året, med 60-100 sider hver gang, i et opplag på 800. Det inneholder artikler fra et bredt spekter av fagfelt, noe skrevet av folk i Noseb-miljøet, men det meste av folk utenfor, forskere og andre. – Vi har overhodet ikke problemer med å få fylt bladet, vi får stadig flere bidragsyttere, noe som gjør at vi kan holde et høyt faglig nivå, forteller de tre. – Det er sjelden at vi aksepterer et manuskript uten en viss bearbeiding. Det har med bladets renommé å gjøre.

Blant de 600 abonnentene – som betaler 175 kroner i året for fornøyelsen – finner vi både forskere og praktikere. – Abonnenttallet er bra, tatt i betraktning av at vi aldri har drevet aktiv markedsføring, mener Qvortrup.

Men nå har redaksjonen planer om å

se lenger enn til landets grenser. *Barn* har i kraft av sin tverrfaglighet en særstilling i Norden, og mottar allerede nå mange manuskripter fra andre nordiske land. Målet er derfor å bli et nordisk tidsskrift. – Vi har alle interesse av å få vite hva som foregår andre steder, faren for å bli hjemmeblind er alltid til stede. Vi kommer vel til å søke Nordisk ministerråd om noen midler, sier Qvortrup.

Globalt. Noseb er også siden 1993 hovedredaksjon for det engelskspråklige tidsskriftet *Childhood* (SAGE Publications), ifølge Qvortrup det eneste globale tidsskrift innenfor det han kaller «moderne» barneforskning. *Childhood* har bidragsyttere fra hele verden, og referee-ordningen – der artiklene må gjennom atskillig faglige nåløyne for å komme på trykk – sikrer et høyt faglig nivå. – Det er svært meritterende å ha fått noe på trykk i *Childhood*, og det er også meritterende for NTNU å bli identifisert med et slikt blad, mener Qvortrup. *Childhood* kommer ut fire ganger i året, og koster 2700 kroner å abonnere på.

Professor Jens Qvortrup er ansvarlig redaktør for *Barn* og én av fire *Childhood*-redaktører. Karin Ekberg (t.v.) er redaksjonssekretær for *Barn* og «managing editor» for *Childhood*, mens Barbara Rogers (t.h.) er redaktør for *Barn*, sammen med Vebjørng Tingstad (ikke på bildet).

FOTO: LISA OLSTAD

Slik skal et forbilledlig akvarium se ut, en sann fryd for øyet! Frode Rø har spesialisert seg på å dyrke fram røde og spesielt vanskelige planter.

FOTO: FRODE RØ

Nettakvaristen god på bunnen

Over 120 akvarister verden over klikker seg daglig inn på Frode Rø sin hjemmeside på NTNU-veven.

For ett år siden fikk driftsoperatør Frode Rø i Teknisk avdeling på Dragvoll sin første datamaskin. Den kjøpte han fordi han ville vise fram akvariehobbyen sin på internett. Siden akvarie-nettsida stod ferdig, har over 31 000 besøkende vært innom — først og fremst akvarister. For oss andre, ikke-akvarister, fortøner nettstedet med «månedens akvarieplante» og «månedens akvariefisk» seg som en eksotisk digital fargeklatt på NTNU-nettet.

Planteakvarist. Det var ikke først og fremst guppyene Frode Rø ble interessert i, da han fikk sitt første akvarium som tolvåring. Akvarieplantene fengte mer. Interessen har holdt seg i tretten år. Men det var først etter at Rø laget seg ei hjemmeside på NTNU-serveren, at hobbyen tok av.

– Jeg følte meg litt alene som planteakvarist. Derfor ville jeg ut på nettet og komme i kontakt med andre som deler samme interesse, sier Rø. Han har nå ei hjemmeside med 120 besøkende hver dag.

– Det å komme på nettet var kjempeviktig for meg. Jeg har greid å skape meg et navn innenfor miljøet. Nå kjenner folk meg, og tar kontakt hele tiden.

Månedens plante. En akvarist har ikke akvarium for pyntens skyld. Rø har prøvd ut ca. 200 forskjellige typer fisk, og ca. 50 forskjellige planter. Aldri har han mislykkes med ei plante. Hver måned kårer han månedens plante og presenterer den på nettsida.

Er det så vanskelig da, å holde noen planter i vann?

– Det er mange faktorer som spiller inn når man skal dyrke fram den riktige floraen under vann. Plantene trenger næring via gjødsel og karbondioksyd for å sette i gang fotosyntesen. Jeg må passe på lys, temperatur, pH-, kH- og gH-verdier i vannet. Det krever en hel del for å få plantene til å trives.

Konkurrerer. I høst deltok Rø i en internasjonal akvariekonkurranse og sendte inn bilder av to av sine akvarier. Han vant både førstepris, andreprisen

Planteakvarist Frode Rø er mer opptatt av plantene enn av fisken i akvariet.

FOTO: KAREN ANNE OKSTAD

og «Best in show»-prisen.

– Plantene må være satt slik at de skaper kontraster til hverandre, og så må det være dybde og innsyn. Man skal aldri ha en høy plante foran, forklarer Rø. Dette kan han så godt at han har gjort sin kompetanse tilgjengelig på nettet. Flere akvarister har sendt inn bilder av akvariene sine, og Rø gir poeng og legger dem ut på hjemmesida si.

Nå forbereder akvaristen seg på en ny konkurranse. Han er godt i gang med å dyrke fram et planteakvarium med planter som er kjent for å være spesielt vanskelige. Rø gir disse plantene ekstra mye lys, og ekstra tilførsel av CO₂. Hver dag har han en studie på fem minutter, hvor han forsikrer seg om at det er framgang.

– Jeg fikk mer driv etter at jeg kom på nettet og fikk kontakter. Artig å få respons og anerkjennelse. Inspirerende at folk spør om råd.

Nettbutikk. Om ikke Rø vinner førsteprisen på 100 000 kroner for beste

planteakvarium, vil han likevel tjene penger på hobbyen sin. Plantene han dyrker fram kan han selge via internett. Og kanskje trives de to Discus-fiskene så godt at de parer seg og får et hundretalls små yngel. Dem kan han selge for 400-500 kroner stykket. Rø sin nettside finner du på:

www.ntnu.no/~foksen og Internett-butikken på: **www.kosmos.no/akvasia**

Kjenner du en NTNU-er som dyrker en spesiell hobby eller lidenskap?

Send tips til
medieseksjonen@adm.ntnu.no.

AV KAREN ANNE OKSTAD

Jevnlig bladfrisering må til for å få fram en vinnerbeplantning.

FOTO: KAREN ANNE OKSTAD

Visjon i fritt sveis

Fornebu, Snarøya: Ei støvsky suser bortover rullebanen. Men i stedet for en DC 9 i ferd med å lette, raser en fullastet lastebil forbi. Sjåføren er King of the Road, ingen grunn til ikke å legge hele fotbladet på gasspedalen.

Leirholdige gruspartikler drysser fra lasteplanet. Lastebilen er på veg mot noe som ser ut som et grustak bak bortenden av rullebanen. Hele flyplassområdet er en eneste stor byggeplass. Denne enden av rullebanen er gravd opp. Rundt svære slagghauger svaier en krattsog av heisekraner. Anleggskjøretøyene kjører i skytteltrafikk, langs sørgående rullebane har det kommet opp vanlige vikeplikt-skilt.

Innendørs, i avgangshallen, hviler Kai Fjells verneverdige veggmalerier i halvmørke. En del skillevegger er tatt ned, men mange innsjekkingskranker får stå i fred – foreløpig. Det meste av den gamle skiltinga er intakt, vi passerer British Airways' gamle skranke og kikker etter pila til taxifreebutikken.

I Braathens og SAS' gamle tilholdssted, solrike lokaler med panoramavinduer ut mot fjorden, finner vi IT Fornebu-sjefene Per Kristian Jacobsen og Bjørnar Myking. Sistnevnte er sjef for IT Fornebu Eiendom. Myking har ansvar for bygningsmassen, mens Jacobsens utfordring er å fylle lokalene med tilstrekkelig mange IT-hoder.

De leder en visjon i fritt sveis.

E-læring ned for telling. Visjonen IT Fornebu fikk seg en knekk for en tid tilbake, da det ble kjent at selskapet som skal bygge opp nettbasert undervisning (såkalt e-læring), IT Fornebu Knowation, måtte kutte kraftig ned på virksomheten grunnet mangel på kapital. Knowation het tidligere Multimedia Læring. En emisjon på 150-200 millioner kroner strandet like før jul. Avtalene om IT Fornebu Knowations overtakelse av opplæringsvirksomhetene til Merkantidata ASA og Telenor Communications AS kunne ikke bli gjennomført. Planen var å opprette et nettverk av 50-70 virtuelle klasserom rundt om i landet. Man ender nå opp med fire steder. Samtidig sa adm.dir Bjarne Aamodt opp sin stilling.

Nylig ble det kjent at Universitetet i Oslo og Forskningsparken åpner et eget senter for e-læring i Gaustadbekkdalen. Det skjer ikke i samarbeid med IT Fornebu. Leder for senteret som har fått navnet InterMedia, sier til Aftenposten at senteret kommer til å være mer forskningsorientert og at man prioriterer nærheten til universitetet.

I en presentasjonsbrosjyre av seg selv skriver IT Fornebu AS at e-læring er en av fire pilarer selskapet bygger på.

Spørsmålet er om denne pilaren er i ferd med å svikte. Jacobsen avviser at det er slik fatt. Han medgir likevel at Knowations problemer representerte et betydelig slag.

– Men selskapets problemer er ikke noe avgjørende slag for visjonen om IT Fornebu. Her fødes mange ideer, noen blir realisert og andre ikke. Knowations markedsidé var å bli stor fort. Det gikk altså

Per Kristian Jacobsen

Bjørnar Myking

ikke. Men nettbasert undervisning er fremdeles viktig, sier Jacobsen.

IT Fornebu tapte også kampen om å få kjøpe Oslo kommunes tomt på Fornebu. Resultatet er at man må bygge tettere.

Satser på inkubator. Nå er det to andre av pilarene i visjonen, mobilt telefoni og inkubatortjenester, som skyves fram. Til det siste har man stiftet selskapet IT Fornebu Inkubator AS og ansatt en daglig leder. ITFI skal tilby oppstartsbidrag i form av aksjekapital i inkubatorbedriften, driftstjenester, faglig veiledning og et nasjonalt og internasjonalt nettverk. Det arbeides med en samarbeidsavtale med Forskningsparken i Oslo og med to amerikanske og et indisk selskap om ulike støttefunksjoner for inkubatoren.

– Vi ønsker å tiltrekke oss nye bedriftsetablerere, gründere med gode ideer men uten kapital, infrastruktur og et godt faglig miljø, sier Jacobsen.

SIVA i Trondheim spør nå ut ulike bedrifter for å sondere terrenget om de kunne tenke seg å ha kontorplass i forbindelse med den planlagte inkubatoren.

– Ingen trussel. Norge trenger 10-15 000 nye IT-folk per år. Det er stor mangel på nyutdannede fagfolk innen informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Men IT Fornebu-sjefene avviser at satsingen der ødelegger for resten av IT-Norge.

– Mange kan være redd for at dere nå vil støvsuge arbeidsmarkedet?

– Vi søker et nasjonalt samarbeid om disse tingene. Om tilsvarende miljø på Kjeller, i Trondheim og i Stavanger lykkes, er det desto bedre for oss. At deres suksess skulle representere et problem for IT Fornebu, er en typisk tullete norsk debatt. Vi er ingen trussel for øvrige norske IT-miljø, sier Jacobsen.

Miniatyrversjonen av IT Fornebu vil etter planen stå ferdig i mai neste år. Da skal terminalbygningen være ferdig innredet og innflyttet. Foreløpig er de første 10 000 kvadratmeterne fylt opp, og det er inngått intensjonsavtaler for de neste 10 000. Totalt er bygningen på 40 000 kvadratmeter.

Nye Fornebu skal bli en fullt utstyrt bydel, med bolighus, utleieboliger, kjøpesentre, rekreasjonstilbud, egen marina,

VERNEVERDIG. Kai Fjells veggmalerier vil bli bevart for ettertida, lover Bjørnar Myking og Per Kristian Jacobsen.

FOTO: TORE OKSHOLEN

og mer. Det vil bli bygget 6 000 boliger. Rundt ti prosent av disse boligene vil ligge innenfor IT-senteret.

– Det vil bli lagt vekt på utleieboliger beregnet for folk som er her i begrenset tid: Gjesteforskere som bor her et halvt år, eller opp til 1-2 år, kan komme, bo godt mens de jobber her, og så dra igjen, sier Bjørnar Myking.

– Men problemene rundt Knowation har skapt en viss bekymring: Hvor stor er sjansen for at IT Fornebu ikke blir mer enn en velfylt terminalbygning?

– Sjansen for det er lik null. Telenor er her allerede. Det vil bli 6 000 ansatte der borte. IT Fornebu er allerede her. Når snøballen begynner å rulle for alvor, vil visjonen bli realisert i sin fulle bredde. Med den beliggenheten vi har kan vi simpelthen ikke mislykkes, sier Per Kristian Jacobsen og Bjørnar Myking.

TORE OKSHOLEN

tore.oksholen@adm.ntnu.no

Frykter ikke konkurranse

Senterleder Bjørn Inge Haugan i Innovasjonssenteret på Gløshaugen frykter ikke konkurranse fra IT Fornebus inkubator.

Haugan peker på at Gløshaugens inkubator kjennetegnes av at den er rettet inn mot studenter mens de ennå er studenter. – Jeg har vanskelig for å se hvordan en inkubator på Fornebu skulle ha noen negativ innvirkning på vår virksomhet, sier Haugan.

En inkubator er ikke ment å fungere

som en mangeårig varmestue for gründere som ikke 'får ut fingeren.' Meningen er at man kan være der 1-2 år og få den nødvendige starthjelp. Deretter skal man videre. Derfor tror ikke Haugan at studenter vil flytte fra Innovasjonssenteret på Gløshaugen og til en tilsvarende inkubator på Fornebu.

– At folk tar utdanninga si i Trondheim for så å dra sørover for å starte næringsvirksomhet, er ikke noe nytt. Jeg har vanskelig for å se hvordan inkubatorvirksomhet på Fornebu vil endre vesentlig på dagens situasjon, sier Bjørn Inge Haugan.

KRA1

Lunken holdning ved NTNU

Ambivalens er stikkordet for holdningen data-miljøet i Trondheim har til Fornebu-planene.

– I nettets og desentraliseringens tidsalder er vi selvsagt skeptiske til et stort, nesten «stalinistisk», nasjonalt senter som Fornebu, sier professor Reidar Conradi ved Institutt for datateknikk og informasjonsvitenskap. – Men vi prøver å gjøre det beste ut av det – litt motvillig, legger han til.

Gruppen for systemutvikling ved Conradis institutt deltar i prosjektet Software engineering, eller store programsystemer på norsk, som er et delsentert i det nye Simula Center of Excellence på Fornebu. Conradi har gjort det klart og fått aksept for hos senterleder Morten Dæhlen at en fjerdedel av prosjektmidlene blir brukt i Trondheim. Han ser for seg en ordning der lærerkrefter fra NTNU får toerstillinger ved Fornebu, og at forskere der får professor II-stillinger her. – Dermed kan vi få en vinn-vinn situasjon, mener Conradi.

Kritisk personellmangel. Samtidig er han fortvilt over mangelen på faglig personell i IKT-sektoren. – I forhold til den stu-

dentmassen vi betjener, burde vi ha vært 150 flere lærere på landsbasis, sier han, og tilføyer at det tilsvarende samtlige doktorkandidater som er utdannet i feltet på nittitallet. Det sier litt om etterslepet av kvalifisert personell i IKT-sektoren.

Oppbyggingen av ekspertise på Fornebu ser ut til å gå verst ut over Institutt for informatikk ved UiO. Hele ti lærere av en stab på 40 er på vei over til Fornebu. – Myndighetene burde ikke ha tillatt oppbygging av et slikt senter før de eksisterende miljø har fått den nødvendige faglige styrking, hevder Conradi. Han mener Norge burde gjort som Irland. Der ansatte de først flere forskere og lærere så de kunne utdanne flere kandidater, deretter ekspanderte de industrien innen IT-feltet. Nå satser dette landet med halvparten så stort nasjonalprodukt som Norge hele 500 millioner irske pund i nye forskningsmidler.

Operativt i 2005? Conradi tror at hele Fornebu-senteret (både industri og forskning) er operativt tidligst i 2005, nesten ti år etter at Fred. Olsen lanserte ideen.

– Trondheim har nå en unik sjanse til å utvikle sine egne industri-kuvøser og forskningssentere – tenk på Pirsenteret, Teknostallen og annen ny virksomhet, hevder Conradi.

– Vi utdanner minst 1000 kandidater per år innen IKT-fag ved NTNU og HiST. Vi må kunne få flere

av de uteksaminerte til å bli i Trondheim, mener Conradi, som også synes det er uklok politikk fra myndighetenes side å pålegge utenlandske studenter som utdannes i Norge med støtte fra Lånekassen, å forlate landet etter endt studium.

ARNE ASPHJELL

arne.asphjell@adm.ntnu.no

NTNU deltar i Simula-senteret

Professor Reidar Conradi er den fra vårt IKT-miljø som har vært mest engasjert i etableringen av Simula Center of Excellence på Fornebu. Senteret vil ha et årlig budsjett på 45 millioner kroner, og per i dag er tre delsentert godkjent: Software Engineering, Communication Technology og Scientific Computations. UiO og NTNU deler ansvaret for å bygge opp senteret for Software Engineering, som vil få en budsjetttramme på ca 10 millioner kroner per år. De første ansettelsene blir gjort i løpet av våren, men senteret vil ikke være i full drift før midten av 2002, og da i foreløpige lokaler i Forskningsparken ved UiO.

SKOG. Heisekranene står tett i tett på Fornebu.

FOTO: TORE OKSHOLEN

Magiske materialer

Et krafttak må til dersom Norge skal hevde seg internasjonalt innen framtidens teknologier. Nå satses det på «Funmat».

Nei, det handler ikke om morsom mat. Funmat (funksjonalistiske materialer) er en tung satsing på materialteknologi, i 150 millionersklassen. Dette ti år lange forsknings- og undervisningsprosjektet skal etter planen foregå ved NTNU, Sintef, Universitetet i Oslo og Institutt for energiteknikk.

Bare i Trondheim er det 150 forskere som vil få nye forskningsmuligheter dersom Funmat blir en realitet. En endelig prosjektbeskrivelse blir levert til Regjeringen i mars.

Revolusjonen bak. Forskning innen funksjonelle materialer skapte muligheten for IT-revolusjonen. Plutselig sto maskinene der, store og dyre; så ble de mindre og mindre, raskere og raskere, billigere og billigere, og kunne lagre og sende større og større mengder med informasjon. Hvordan ble det mulig? Svaret er enkelt: materialforskning. Det var den skjulte revolusjonen bak.

Slik forskning ligger bak forbedringer innen energi, miljø- og medisinsk teknologi også, og nye eventyr fortelles stadig om hvilke muligheter mikro- og nanoteknologien vil skape. Funmat har prosjekter innen alle disse områdene, hvis bare politikerne åpner pengesekken.

Universitetsavisa har snakket med seks stykker fra Funmats arbeidsgruppe. De legger begeistret ut om forskning på lysledende silikafiber, biokompatible alginat og andre mystiske ord for den uinnvidde.

Magisk framtid. Funksjonelle materialer har spesielle fysiske eller kjemiske egenskaper, som kan utnyttes til et mylder av formål. Forskning skaper teknikker for syntese og bearbeiding av materialer.

– På nano-nivå innebærer det flytting og bygging med atomer, sier Anne Borg. – Dette åpner for intelligent design av materialer med funksjonelle egenskaper. Funksjonell vil for eksempel si elektronisk, magnetisk, optisk, dielektrisk, katalytisk, biokompatibelt, alt etter behov.

– Ta biokompatible materialer, sier Bjørn Stokke, som jobber med medisin og fysikk. – Det vil si materialer kroppen ikke avviser som fremmedlegemer. Det betyr for eksempel at det ikke oppstår betennelse når legen implanterer noe i kroppen. Biokompatible alginat – isolert fra tang og tare – er et forskningsområde innenfor Funmat.

– 30 år etter at slik forskning ble etablert, lages nå beholdere som gir behandling til sukkersyke ved å registrere sukkernivå og droppe insulin etter behov. Biokompatible alginat kan utsette døden for pasienter med hjernekreft ved å forsinke utviklingen av kreftceller. Andre deler av en algeplante kan stimulere immunsystemet, slik at det forsvarer seg bedre, føyer Tor Grande fra Institutt for kjemi til.

De snakker om en framtid med materialer som kan gjøre «magiske» ting. Intet mindre.

Svelg en kirurg. Gruppen viser bilde av en magnetisk resonansmaskin, som tar tredimensjonale bilder av kroppen. De spøker med at hvis legen ikke har for mange plomber i tennene, eller stålhofte, kan han operere mens pasienten befinner seg inni denne maskinen, fordi den har en kontrastmekanisme som ser tettheten av atomer. Slik kan den se

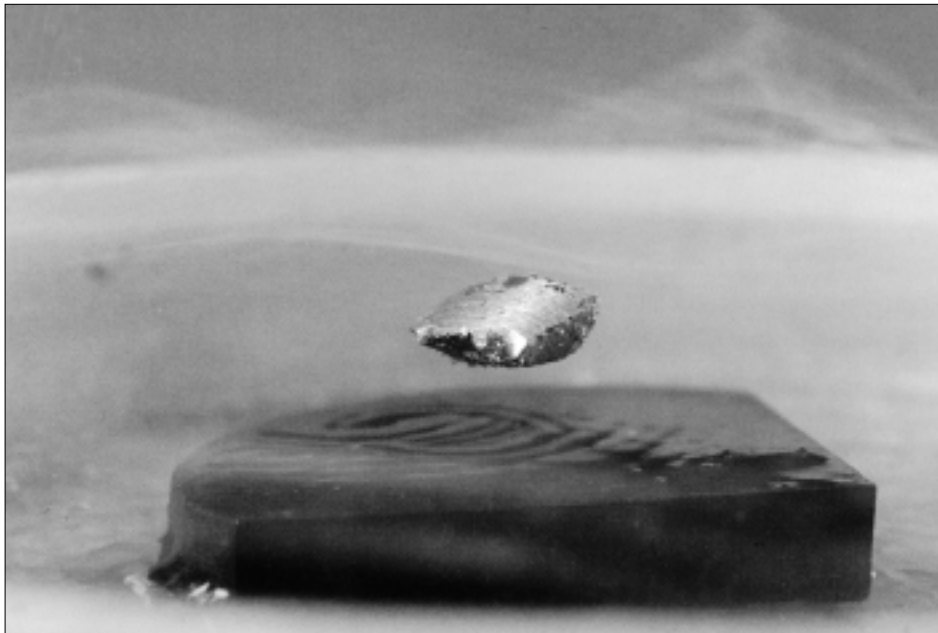

Leder for Funmats arbeidsgruppe, Jostein Grepstad, på lab'en.

FOTO: ADRESSEAVISEN

Eksempel på funksjonelle materialer: Superledere og magneter har ført til svevetog i Japan.

ILLUSTRASJON: SINTEF

svulster, avrevne muskler ol.

På grunn av magnetismen krever disse maskinene andre materialer enn metall å operere med, og her kommer igjen forskning på funksjonelle materialer inn.

Framtida er en «kirurg» du kan svelge, som for eksempel kan åpne opp en tett arterie i hjertet ditt.

Ønsker senter. – Forskning på funksjonelle materialer er nødvendig for å sikre Norge internasjonal konkurranseevne og innovasjonskraft på viktige områder innen ny teknologi. Målet er at Funmat med fokus på grunnforskning skal heve norsk forskningsinnsats på dette området til et høyt internasjonalt nivå, sier leder for arbeidsgruppen, Jostein Grepstad fra NTNUs Institutt for fysikalsk elektronikk.

– Funksjonelle materialer er et område hvor forskningen vil føre til nye næringer. Et område vi ikke får være med på hvis vi ikke satser. Selv om vi ikke kan forutsi hva de nye produktene vil bli: Er vi ikke med på grunnforskningen nå, vil toget gå i industrien for Norges del. Blir fasilitetene bedre, kan vi bli en attraktiv partner i EU-prosjekter, sier han.

– I en global sammenheng er det en drøm om å utvikle hydrogen som energibærer. For å komme dit er vi avhengig av en hel haug med nye materialer, sier Grande.

Ved NTNU ønsker de nå å etablere et «Senter for avanserte materialer» med base i det nye Realfagbygget.

En omfattende satsing på funksjonelle materialer ved NTNU og Sintef vil føl-

ges av et tilsvarende studieprogram i materialvitenskap for studenter i høyere årskurs ved fysikk, kjemi- og elektroteknikkfakultetene.

Jammerkor. – Universitetsforskningen har vært utsatt for en langsom kvelningsdød økonomisk Reaksjonen har vært et ustanselig jammerkor. Det er mer positivt å si at hvis vi får disse pengene, kan vi gjøre det og det, sier Eivind Hiis Hauge.

– Hinderet for denne norske satsingen innen funksjonelle materialer, er at det er lite industri på dette. Men det er en ond sirkel. Man får ikke støtte fordi det ikke er industri, men har ikke industri fordi det ikke finnes forskning, sier Anne Borg.

– Får vi muligheten, blir det industri av dette, fastslår Winther.

LIVE OFTEDAHL

Hvor er forskningsmidlene?

Bill Clinton gikk i fjor inn for et budsjett på 500 millioner dollar for satsing innen nanoteknologi. EU skal bruke 48 milliarder på åtte år for å kunne lede an innen mikroteknologi i prosjektet Medea+. Norge er ikke med. Norge må øke bevilgningene til forskning med 700 millioner fra år 2002 med dobling av beløpet hvert år, for å kunne nå standard forskningsbevilgning i andre OECD-land. Forskning finansiert av privat næringsliv i Norge, er mye mindre enn land vi normalt sammenligner oss med. Det offentlige bruker 20 milliarder årlig, hvorav 2,5 milliarder går gjennom Norges forskningsråd. Hvor går resten?

En sofa er ikke lenger det den var. Psykologene foretrekker at klientene sitter i denne.

FOTO: TORE HUGUBAKKEN

Gjennom et enveisspeil blir pasient og klient observert av medstudenter og psykologlærer og filmet på video. Både i skjerm og gjennom speil er det studentene Jon Nygaard og Kristin Gustavson som øver seg på terapeut-klientrollen. I en reell terapitime er dørene selvfølgelig stengt for uvedkommende, og studentene har taushetsplikt.

FOTO: TORE HUGUBAKKEN

Trives best med indre landskap

Møter du en psykologistudent på et vorspiel, er det ikke sikkert at du trenger å slukke sigaren fordi du frykter å bli oppfattet som sexfiksert. Sigmund Freud er nemlig litt ut.

Du trenger ikke være redd for å snakke om drømmer heller, skal vi tro fjerdeårsstudentene i psykologi, Jon Nygaard Flølo og Kristin Gustavson. De mener begge at psykoanalysens far, Sigmund Freud, sine tanker om overjeg, drømmetyding, penismisunnelse og libido er litt gammeldage.

I hvert fall er det mer enn det psykologutdanningen dreier seg om i våre dager. Sigmunds teoretiske arvtakere har vært mer opptatt av sosiale aspekter enn av de seksuelle, og et fokus på venner, ikke bare på mor og far.

Jon, Kristin og de andre studentene på embetsstudiet har et krevende undervisnings- og praksisopplegg som skal gjennomføres for at de en gang i nær framtid kan titulere seg som psykologer.

Enveisspeil. – De har et hardt program, ja, bekrefter sjefpsykolog Kjell Røsdal fra sitt kontor på Lade. Han er

daglig leder på voksenklinikken og underviser studenter i kliniske emner og veileder dem i praksisen. Psykologiske poliklinikker er delt inn i klinikk for voksne, for barn og unge, og en nevropsykologisk poliklinikk. Røsdal var blant de første som kom hit da det rosa, psykologiske poliklinikk-bygget ble reist i 1997. De første uteksaminerte studentene på det femårige studiet gikk ut høsten 1999. Til sammen er 75 studenter psykologutdannet ved NTNU. Årets fjerdeklasse teller 20 hoder, hvorav 14 er jenter.

– De fleste av psykologene går ut i offentlige helsevesen, mens noen finner veien til næringslivet, opplyser Røsdal. De første fem semestrene i studiet gjennomgår studentene teori og metode. Når de har kommet til sjette semester, begynner de på klinikken og skal arbeide direkte og alene med vanlige klienter. Dette skjer i terapirom som er utstyrt med enveisspeil og videokamera. Bak speilet sitter læreren, som selvfølgelig er psykolog, og tre andre studenter og følger med. Hvis studenten ønsker råd og hjelp, kan læreren bistå. Alle samtaler blir tatt opp på video, og studenter får se seg selv etter en samtale med en klient. I ett semester følger de et barn eller en tenåring, det neste har de samtaler med en voksen.

Rollespill: Mens Jon og Kristin setter seg i sofaen, kler andre studenter på seg øreklokkene bak speilet for å høre, observere og notere. Vi får en smakebit på hvordan en terapitime kan være.

– Ja, velkommen hit. Jeg har fått en henvisning fra en lege om at du har vært plaget av dårlig selvtillit og depresjonstanker.

– Det stemmer det. Jeg har vært syk-

meldt nå. Jeg har hatt søvnproblemer i et halvt år.

– Er det tydelige tegn på at du er deprimer? I hvor lang tid bakover strekker dette seg?

– Det føles som at det alltid har vært sånn.

Og slik fortsetter det. Ikke så ulikt forestillingene vi har om hvordan terapi foregår.

– Lærer dere nøkkelord i samtaler; som å si «hmmm», «riktig» og «fortsett», samt at dere gjentar det siste ordet eller setningen som klienten sier?

Både Jon og Kristin ler og avkrefter denne myten.

– Du skal være til stede og lytte og du må være nysgjerrig. Vi har lært å bruke oss selv i stedet, sier Kristin. Jon refererer til den uinteresserte psykologen i filmen *Detektor*, som bare gjentar det siste som sies. – Det er ikke nødvendigvis feil å gjøre dette, men det er aldri et mål i seg selv. Noen ganger kan det også virke forløsende.

– Hva er den største utfordringen i terapi?

– Ikke at det sitter noen bak speilet, hvis du tror det, sier Kristin og støtter Jon som synes det er krevende med den relativt korte tida de har på å møte en klient, som er 15 ganger i semesteret.

– Det er krevende å gjøre noe som bidrar til en bedring innenfor denne tida, synes han.

Derfor er studiet nå lagt opp slik at de kan ha den samme klienten over to semestere.

Jon synes det er vanskeligst å jobbe med barn: – Det er ikke vanskelig å forholde seg til foreldre og andre systemer rundt barnet. Det utfordrende er den direkte og barnlige dialogen med barnet.

Anne-Grethe Kant (fremst i bildet), Mariann Wisur Kvasheim og Truls Fagernes Olsen observerer demonstrasjon av rollespill for Universitetsavisa.

FOTO: TORE HUGUBAKKEN

Terskler. I disse dager synes det å være en lavere terskel for å oppsøke psykolog. Men muligheten for bli psykolog er fortsatt liten. Ei jente i Bergen har tatt prøvd å forbedre grunnfagseksamenen sin 15 ganger for å komme inn på embetsstudiet. Hun har ennå ikke lykkes. Det er på samme tid paradoksalt nok stor etterspørsel etter psykologer i Norge. Til og med fotballaget Vålerenga kunne ha trengt en, ifølge enkelte sportsjournalister. Der har ikke Kristin noe imot å jobbe, hvis det skulle komme en forespørsel. Men hva med å stille opp som TV2-psykolog under et gisseldrama i Hjelmeland, som vi opplevde under Per Ståle Lønnings debattprogram Sentrum i fjor?

– Jeg kan gjerne uttale meg om hva jeg mener om ulike emner, men det skal ikke være uavklarte etiske forhold rundt det hele, slik tilfellet var med Hjelmeland-saken, mener Jon.

TORE HUGUBAKKEN

tore.hugubakken@adm.ntnu.no

Oppfinnere må dele utbyttet

Det ser ut til at universitetene i framtida vil få utvidede rettigheter til å tjene penger på de gode ideene som ansatte klekker ut.

Patenter og patentrettigheter er et vanskelig område. Hvis en ansatt i en bedrift kommer på noe lurt han vil patentere, er Arbeidstakeroppfinnelsesloven (ofte kalt Patentloven) klar på hvem som har retten til patentet: Det er bedriften. Hvis en universitetsansatt er i samme situasjon, kommer det såkalte «lærerunntaket» inn: Det er den ansatte selv som har retten til patentet.

Lovendring i Danmark. Universitetsansattes rett til egne oppfinnelser har hittil i vesentlig grad vært praktisert likt i Norden. Men for ett år siden innførte danskene en ny lov som innebærer at institusjonen har rett til å kreve rettighetene overført til seg, men at alle parter får en rimelig andel av en mulig avkastning. Her kan det være snakk om en tredel til lærestedet, en tredel til forskermiljøet (instituttet) og en tredel til forsker/oppfinner.

Ved forskning som finansieres helt eller delvis av andre enn institusjonen, vil det inngås avtale om rettighetene. Ifølge Forskningsrådets generelle kontraktsvilkår er hovedregelen at prosjektansvarlig har enerett. For forskningsprogrammer i EU-regi forutsettes det at institusjonene som har inngått avtalen med

EU, har rettighetene til prosjekresultatene. Årsaken er nettopp at universitetet skal ta ansvar for at patentrettigheter blir tatt vare på og at resultatene kommer til nytte.

To utvalg i arbeid. Påvirkningen fra Danmark, EU og en voksende nyskapingebølge har nok vært medvirkende årsaker til at det i Norge er nedsatt to utvalg for å se på universitetsansattes rett til egne oppfinnelser. *Bernt-utvalget*, også kalt kommersialiseringsutvalget, er oppnevnt av departementet, og har vurdert universitetsansattes rett til kommersialisering av forskningsresultater. *Immaterialrettsutvalget* er oppnevnt av Universitetsrådet for å se nærmere på eiendomsretten til bl.a. oppfinnelser, undervisningsmaterieell og utstyr som universitetsansatte utvikler i sitt arbeid. Utvalget ser også på rettigheter til materiale som legges ut på Internett.

Ifølge professor Torgeir Moan ved Institutt for marine konstruksjoner, som sitter i Immaterialrettsutvalget, vil utvalgets første delinnstilling om opphavsrettigheter til oppfinnelser komme i løpet av våren. Innstillingen fra Bernt-utvalget er nå sendt til trykk, og overleveres oppdragsgiver ca 20. februar.

Stimulering, ikke byråkrati. – Min innstilling er at det er viktigere med incentiver og stimulering enn med byråkrati og regler i denne sammenhengen, sier professor Moan. En hovedhensikt må være å få fram gode ideer til kommersialisering og etablering av ny virksomhet, mener han. Han vil ikke røpe for mye av de interne diskusjoner i utvalget, men det skal være liten uenighet om at

alle involverte parter bør ha sin rettmessige del av en eventuell avkastning.

Når det gjelder spørsmålet om hvem som skal ha hovedretten til å utnytte resultatene kommersielt, og ikke minst samtidig ha ansvaret for prosessen det er å drive fram en idé fra forskningsresultat til et produkt i markedet, har utvalget drøftet ulike alternativer.

Stanford University i California er et ofte benyttet eksempel på et universitet som er kilde til ny industrietablering. Stanford har et eget kontor som bistår ansatte i patentering- og kommersialiseringsprosessen, men det er oppfinneren som sitter med rettighetene.

Moan føler at universitetene kommer i et dilemma når det gjelder satsing på dette feltet: Skal man ha noe å bidra med, må det etableres en skikkelig støttefunksjon i forbindelse med patentering og kommersialisering, men samtidig kan man ikke satse for mye før man får en viss føling med hvor stort omfang en slik virksomhet kan få.

Dansk modell. Professor Asbjørn Rolstadås ved Institutt for produksjonsteknikk har sittet i Bernt-utvalget. Han sier at hovedfokus for utvalget har vært å stimulere prosessen med å få en ide fra forskningsmiljøet omsatt til lønnsom produksjon. Samtidig ønsker man at noe av gevinsten ved produksjonen skal flyte tilbake til miljøet der ideen ble utviklet.

I følge utvalgsleder Jan Fridthjof Bernt, tidligere rektor ved UiB, er hovedkonklusjonene i utvalgets innstilling disse:

1. Det må satses mer på å få ut det kommersielle potensialet av universitets-

og høyskoleforskning. Dette krever ordninger som motiverer både institusjon og forskere til å satse på dette, og utbygging av et støtteapparat ved institusjonene.

2. For å legge forholdene til rette for dette, må institusjonene sikres en andel av avkastningen av oppfinnelser som gjøres av de vitenskapelig tilsatte. Det foreslås at institusjonen som alminnelig utgangspunkt skal ha krav på 2/3 av avkastningen, normalt fordelt med 1/3 på det aktuelle fagmiljøet og 1/3 på institusjonen sentralt, og særlig på det apparat som er bygget opp for å hjelpe til med kommersialisering. Det kan imidlertid avtales andre fordelingsnøkler, og ved uenighet avgjøres spørsmålet ved voldgift, som skal bygge på hvor mye institusjonen har bidratt med i form av penger, utstyr og infrastruktur.

3. Utvalget er delt mht. hvem som skal ha råderetten over oppfinnelsen. Et flertall på tre mener at oppfinneren selv må bestemme om en oppfinnelse skal patenteres og hvordan en eventuell kommersialisering skal skje. Mindretallet på to mener at dette må institusjonen bestemme.

Assisterende universitetsdirektør Peter Lykke sier at NTNU avventer innstillingen fra Bernt-utvalget, og at ledelsen er innstilt på å tak i dette når regelverket blir klart. – Vi får stadig flere slike saker, og det viktigste er få resultatene ut, sier Lykke.

ARNE ASPHJELL

arne.asphjell@adm.ntnu.no

– Patenter er ingen gullgruve

Forskningsmiljøet rundt professor Olav Smidsrød, Nobipol, fremholdes ofte som et godt eksempel på vellykket forskningssamarbeid med industrien. – Nøkkelen er å møte industrien med et profesjonelt apparat, sier Smidsrød.

Professoren ved Institutt for bioteknologi tror det vil ta tid før NTNU-administrasjonen kan håndtere patentering og kommersialisering profesjonelt.

Tverrfaglig suksess. Det tverrfaglige samarbeidet innen bioteknologi der kjemi, fysikk og kreftforskning deltar, er organisert i «Nobipol». Denne tverrfaglige samarbeidsgruppen driver hovedsakelig forskning innen biopolymerer. Gruppen omfatter ca. 40 personer og utfører industrioppdrag for ca. 10 millioner kroner per år.

Stiftelsen «Biopolymer» er en Brønnsund-registrert stiftelse der alle medarbeiderne i miljøet er medeiere, og som tar hånd om patenter og rettigheter. Ordningen administreres under Sintef B, som Smidsrød er svært skeptisk til nedleggingen av.

– Denne ordningen fungerer utmerket og er akkurat det redskapet vi trenger, sier Smidsrød, som tror det vil ta lang tid før universitetsadministrasjonen er i stand til å håndtere denne oppgaven like effektivt. Han viser til alle problemene som har vært med økonomisystemet i det siste.

Gruppeleder i Nobipol, Bjørn Erik Christensen, er enig. – For eksterne prosjekter er det helt nødvendig til enhver tid å ha rede på hvor mye ressurser som er brukt, hvor mye penger som er kommet

inn osv, og på dette området fungerer Sintef-systemet mye bedre enn universitetets system, sier Christensen.

– Han er den som holder orden, jeg er kreativ og rotete, forklarer Smidsrød.

Ingen gullgruve. – Det blir helt feil hvis universitetsledelsen tror at patentering og oppfinnelser skal bli en økonomisk gullgruve, sier Smidsrød. Patenter koster i utgangspunktet penger, sier han, mange penger.

For verdensomspennende patentrettigheter kommer utgiftene til å etablere et patent på et par hundre tusen. I tillegg koster det penger å vedlikeholde patentet. Nobipol-miljøet har et dusin patenter, og fem-seks andre på vei. For en forsker er patent faglig meritterende.

– Innen genteknologi og bioteknologi er det helt nødvendig å sikre seg med patent før man publiserer, sier Smidsrød. En doktorgradsoppgave starter gjerne med å sikre et patent knyttet til oppgaven.

– Dette har vi lært oss – «the hard way», sier han uten at han vil utdype det nærmere. Patenteringen skjer i samarbeid med industrien. Som regel er det industripartneren som betaler patenteringskostnadene.

Industrisamarbeid. – For oss er patent et instrument som sementerer et langsiktig samarbeid med industrien,

– Mange har den naive oppfatning at patent skal gjøre dem rik i en fart, sier professor Olav Smidsrød.
FOTO: ARNE ASPHJELL

framholder Smidsrød. – Nøkkelen til den suksess vi har hatt med industrisamarbeid i vårt fagmiljø, er først og fremst at vi har møtt industrien med et profesjonelt apparat, presiserer han.

Smidsrød legger til at det ikke er penger i egen lomme som er drivkraften i dette miljøet, men det å kunne skape noe, få til et godt forskningssamarbeid med industrien. – Vi kunne vært mye rikere hvis vi hadde vært flinke til å sko oss på dette, men det er da ingen vits i å selge hele moroa? – Tror du vi kunne jobbet to skift i døgnet hvis vi ikke hadde det moro, spør han.

De som arbeider i dette miljøet, har hatt inntekter av virksomheten, det leg-

ger han ikke skjul på. Men det er svært begrenset hva de ansatte har i ekstra personlig inntekt av virksomheten.

Hovedsamarbeidspartneren er Hydro-avleggeren Pronova Biopolymer, som nå er solgt til det amerikanske FMC Biopolymer. – De tegner til å bli en bedre eier enn Hydro, sier Smidsrød. – De vil satse på oss, og investerer nå flere millioner i dette feltet – i Norge, bekrefter han.

ARNE ASPHJELL

arne.asphjell@adm.ntnu.no

Les mer om Nobipol på nettet: <http://kibt.chembio.ntnu.no/nobipol/norsk/>

Tapir investerer i nett og ny drakt

Tapir satser sterkere på boksalg over nett, og har nettopp skiftet navn til Gnist Tapir. Samtidig planlegges av nye butikk-lokaler for over 12 millioner kroner.

Butikken på Moholt vil framstå i ny drakt allerede denne måneden. Arealet utvides, og det blir ny innredning. Det andre store løftet gjelder bokhandelen i Gamle kjemi på Gløshaugen. Den skal flyttes til søndre lavblokk, over SiT-kantina «Eplet». Hele 1500 kvadratmeter er stilt til disposisjon, alt på ei flate. Fagboksjeff Morten Johnsen forteller at Multimediabutikken, som i dag ligger i første etasje i Sentralbygg I, også skal flyttes hit. Nybutikken får egen musikkavdeling og kaffebar. En del av lokalet er satt av til vrimleområde, der det blir plass for oppslagstavler, utstillinger etc, et slags «Stripa» i miniatyr. Ombygginga er i gang og skal være ferdig til høsten.

Investeringene har utvilsomt til hensikt å lokke enda flere kunder til butikkene. Samtidig satses det kraftig på nettsalg av fagbøker. Tapir startet nettbokhandel i 1996 og har høstet gode erfaringer med det. Nå har de

slått seg sammen med fagbokhandlene ved universitetene i Oslo og Bergen og åpnet felles nettbokhandel, gnist.no. Sammen kan de tilby et enormt utvalg fagbøker som kan leveres på kort tid fra en av de til sammen 25 campus-butikkene. Etableringen av gnist.no er også bakgrunnen for at Tapir bokhandel har skiftet navn til Gnist Tapir, fagbokhandelen i Trondheim. Gnist Tapir har egne nettsider med informasjon om og fra de ulike campusbokhandelene: www.Tapir.no/fagbokhandel/

Tapirs fagbokhandler hadde en omsetning på 108 millioner kroner i fjor.

SYNNØVE RESSEM

synnove.ressem@adm.ntnu.no

Fagboksjeff Morten Johnsen gleder seg til å åpne ny butikk i Sentralbygget til høsten.

FOTO: SYNNØVE RESSEM

Ny budsjettmodell testes ut på SVT

SVT-fakultetet tester det som kan bli NTNUs nye budsjettmodell. Målet er i større grad å kunne fordele penger etter innsats og resultater i undervisningen. Kort sagt skal pengene følge studentene.

Ved årsskiftet ble det innført en ny budsjettmodell for Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse. Hovedtrekkene i modellen kan komme til å bli anvendt på hele universitetet.

Følger studentene. Formålet er å etablere mekanismer som sikrer at budsjettmidlene til instituttene i stor grad reguleres i henhold til resultatene av de faglige aktivitetene. I første omgang er det kun undervisningen som er tatt med i modellen, mens forskningen foreløpig er utelatt. Årsaken er i følge dekanus Jan Morten Dyrstad at man foreløpig ikke har funnet noen god måte å «kode» forskningsaktiviteten slik at høy/god aktivitet utløser større overføringer. Når det gjelder undervisning, har man valgt å gjøre det slik at for eksempel en fulltids grunnfagsstudent gis en viss studiekvantitet målt ved så-og-så mange forelesningstimer, timer til gruppearbeid og øvingsoppgaver. Det skilles ikke mellom fagdisipliner, bortsett fra at psykolog- og siving.-utdanningene ved fakultetet foreløpig holdes utenfor modellen.

Dermed vil pengene i stor grad følge studentene, slik man innen helsevesenet søker å la pengene følge pasientene.

Imidlertid ligger det ingen automatikk i dette. Det er frem-

deles opp til fakultetsstyret å bevilge pengene, og modellen er helt åpen for strategiske satsinger. – Men det blir vanskelig å sette til side føringene i en modell man selv har vedtatt, sier Dyrstad.

Tilpasset nedgangstider. Målet er at også forskningen skal inkluderes i den nye fordelingsmodellen.

– Modellen viser avvik mellom faglige resultater, foreløpig målt ved fastlagt studie-kvalitet, avlagte vekttall og uteksaminerte kandidater, og faktiske bevilgninger, sier Dyrstad.

De reduserte overføringene til universiteter og høyskoler har ifølge dekanusen bidratt til å presse fram etableringen av en slik modell. I oppgangstider, hvor kaka som skal fordeles blir stadig større, vil alle få mer. Vår tidligere fordelingsmodell var tilpasset oppgangstider, sier Dyrstad.

– Den fungerte ikke i en virkelighet hvor kaka skrumper. Det er ingen som frivillig går med på at det kuttes i egne budsjetter. Resultatet blir derfor lett at tilfældigheter og osthøvel-metoden bestemmer. Dermed står man overfor et valg mellom å etablere mekanismer som peker ut hvor det ut fra vedtatte faglige kriterier skal satses – eller å overlate fordelingen til mer tilfeldige mekanismer, for

eksempel lobbyvirksomhet, sier SVT-dekanusen.

– Denne nye modellen synliggjør på en grei måte hvilke institutt som har grunnlag for, blant annet, å opprette nye stillinger. Modellen har også innebygd tregheter som gjør at ingen fagmiljøer blir rammet på en dramatisk måte.

Ved Dyrstads fakultet viser årets fordeling at tre institutter har større undervisningsprogrammer og vekttalls- og kandidatproduksjon enn de får bevilgninger til: psykologi, pedagogikk og sosialantropologi. Disse tre instituttene kan derfor til en viss grad sies å subsidiere aktivitetene ved fakultetets øvrige institutter. – Men man skal være klar over at denne type «subsidiert» alltid har vært til stede. Forskjellen er at den nå er blitt synlig, poengterer Dyrstad.

Fallgruver. Dekanusen legger ikke skjul på at også den nye modellen har fallgruver.

– Vi er oppmerksom på at det ligger en stimulans i modellen til å produsere billige vekttall. Dersom avlagte vekttall og uteksaminerte kandidater i liten grad avhenger av undervisningsinnsatsen, kan høy produksjon opprettholdes med lite og dårlig undervisning. I så fall trekker dette i retning av at fagene skal skilles i ulike kostnadsklasser, noe vi foreløpig har valgt å ikke gjøre, bortsett fra at psykolog- og siving.-utdanningene holdes utenfor. Det ligger også en stimulans til å bruke slappe sensorer og lette på kravene for å slippe kandidatene lettere igjennom til eksamen. Vi kommer imidlertid til å holde et våkent øye med utviklingen. Vi vil passe på at det brukes uav-

hengige, eksterne sensorer, og arbeidet med evalueringer av studietilbudene vil bli intensivert, sier han.

Dyrstad advarer mot følgene av å inngi seg på lettvtint vekttallsproduksjon.

– Det tar tid før konsekvensene av en slik kortsiktig praksis åpenbarer seg. Men da kan det være for seint. Dersom det får feste seg et inntrykk hos studentenes framtidige arbeidsgivere om at vi produserer kandidater som ikke holder faglig mål, vil de langsiktige følgene bli alvorlige for oss, sier Dyrstad.

– Bringer klarhet. Førstemanuensis Bjarne Strøm ved Samfunnsøkonomisk institutt – som dekanus Dyrstad kommer fra – fremhever det som positivt at man får en modell som er mer forståelig enn den forrige.

– Her går det klarere fram hva som styrer fordelinga, sier Strøm, som tar forbehold om at man bare så vidt har rukket å ta modellen i bruk.

På minussida anfører Strøm at tallet på studenter er blitt en

tung komponent i fordelinga – svingninger i fordelinga av studenter instituttene imellom kan føre til svingninger i ressurstil-delinga.

I likhet med dekanusen advarer Strøm mot at institutter kan fristes til å ta en lettvtint vei ut av budsjettproblemen.

– Det er en fare for at instituttene fristes til å legge forholdene til rette for at studentene kan ta 'lette' vekttall. Dette stiller strenge krav til fakultetet når det gjelder å sikre den faglige kvaliteten, sier Strøm, som minner om at det ligger en fare for at fag som er mer metodeorienterte, og dermed framstår som mer krevende for studentene, blir modellens tapere.

– Om den nye modellen skal fungere tilfredsstillende, avhenger av hvorvidt dette problemet unngås.

TØRE OKSHOLEN

tore.oksholen@adm.ntnu.no

Fra drageland til muserom

Siden 1990 har Fakultet for arkitektur, plan og billedkunst hatt kursvirksomhet i Xi'an, som er hovedstad i Shaanxi-provinsen i Kina. Norske studenter har arbeidet sammen med kinesiske studenter om ulike prosjekteringsoppgaver i denne byen. Fakultetet leder også et Norad-finansiert,

tverrfaglig prosjekt rundt byfornyelse og boligforbedring for en muslimsk befolkningsgruppe midt i denne byen. Materiale fra denne virksomheten er nå stilt ut i Trondhjems Kunstforenings lokaler på Ni Muser.

I bakrommet til en fotballklubb

En kjeftskurlengde fra treningsfeltet til Rosenborg BK har den nye og fortsatt litt anonyme NTNU-campusen Valgrinda vokst fram.

Unnskyld, vet du hvor Valgrinda er?

- Hva sa du? Valinda?
- Nei. Valgrinda.
- Nei, det har jeg aldri hørt om!

Sånn kan det gå. De av studentene på Gløshaugen som vi spurte om veien til Valgrinda, hadde ikke hørt om stedet. Og kanskje er det ikke så lett å oppdage, selv om du noen timer daglig kan gå etter lyden av hr. Nils Arne Eggen. Men står du på Gløshaugen, kan du sette nesa mot sør og passere Realfagbygget. Deretter tuser du ned bakken og krysser under jernbanen. Du runder plensvingen på Lerkendal stadion og plutselig ligger den foran deg – Valgrinda.

Mitt oppdrag var å sjekke ut innholdet i det nye bygget på 11 000 kvadratmeter som reiste seg her sammen med løvetannen i fjor. Symptomatisk nok passerte jeg først et landskap med grave-maskiner, brakker og plank. Det slo meg at dette var jo en brukbar metafor på en campus som vokser (se derfor bildet). Jeg ble senere opplyst om at hele fagområdet «park, post og transport» hos Teknisk avdeling i august skal flytte inn akkurat her.

Mangt under samme tak. En årsak til anonymiteten er kanskje at området lyder flere, ulike navn. Noen sier Lerkendal og andre Søndre Gløshaugen. Men korrekt betegnelse er altså Valgrinda. Navneforskere ved NTNU, Tor Erik Jenstad, forklarer at Valan opprinnelig var en husmannsplass under Elgeseter, og Valgrinda var navn på et jordstykke.

– Det har vel stått ei grind her, tror

Nye på Valgrinda

Disse verkstedene flyttet med IPK fra Perleporten:

CIM-laboratorium
Automatiseringslaboratorium
Robotlaboratorium
Målelaboratorium
Finteknisk laboratorium
Mekanisk laboratorium og verksted.

Hva er så blitt igjen i Perleporten? Jo, Institutt for maskinkonstruksjon og materialteknikk (IMM) og Sintef Materialteknologi (MT) og deres laboratorier og verksteder holder skansen. Med andre ord: Mekanisk verksted (IMM)
Støping og plastisk forming (MT og IMM)
Sveiselab. (MT og IMM)
Plastlab. (IMM)
Utmatningslab. (IMM)
Tribologilab. (IMM)
Metallografisk lab. (IMM)

Jenstad. *Valan* er flertall av ordet *vadill* (norrønt, som betyr vadestad, et grunt område ved vatn eller lignende).

– Vi flyttet hit omkring påsketider 2000, sier Per Morten Hellberg ved Institutt for produksjons- og kvalitetsteknikk (IPK). IPK ble med på flyttelasset da Sintef Teknologiledelse (TL) bestemte seg for å reise en ny, 11 000 kvadratmeter stor bygning. De nye blokkene rommer ikke bare IPK og TL, men også NTNU videre (Studieavdelingen), samt en bibliotekavdeling.

En guidet tur i nybygget viser topp moderne undervisningslokaler, samt kantine, verkstedhaller, laboratorier og kontorer.

Samkvem. Det er ikke lett å skille mellom Sintef og NTNU her nede på Valgrinda. Men vi blir fortalt at Sintefs mekaniske verksted «Produksjonsteknisk laboratorium» er gjort om til et

Her skal Transportterminalen og Posten ligge. Naboen heter Lerkendal. FOTO: TORE HUGUBAKKEN

aksjeselskap som i dag kaller seg Verkstedpartner AS, og at dette verkstedet deler både lokaler og maskiner med IPK. Institutt for produksjons- og kvalitetsteknikk er forresten ikke det eneste instituttet fra NTNU som holder hus og mennesker på Valgrinda. De andre; Petroleumsteknologi og anvendt geofysikk, Samferdselsteknikk, og Institutt for vassbygging, var alle her før IPK kom.

Ingen konkrete planer. Formannskapet i Trondheim vedtok i desember 1998 at Lerkendal skal bygges om til et rent fotballstadion. I den forbindelse skal det også bygges et omfattende næringsareal (45 000 kvadratmeter) ved det nye fotballstadionet. Administrerende direktør Halvard Øye i Trondheim Næringsbygg som står for utbyggingen, bekrefter at det har vært orienteringsmøte med både universitetsdirektøren og teknisk direktør ved NTNU om pro-

Nybygget på Valgrinda har et pent ytre og et moderne indre. FOTO: TORE HUGUBAKKEN

sjektet. Foreløpig foreligger det ingen konkrete planer om hvorvidt NTNU skal benytte seg av det nye næringsarealet. Byggestart vil være 2003-2004.

TORE HUGUBAKKEN

tore.hugubakken@adm.ntnu.no

Hjerneflukten fortsetter

Flere fagmiljøer er inne i ei alvorlig rekrutteringskrise. Årsaken er en kombinasjon av lav lønn, dårlige arbeidsforhold, synkende status og konkurranse fra det private næringsliv, heter det i en rapport fra Norsk Forskerforbund.

De viktigste forskerstillingene ved landets universiteter har i gjennomsnitt 2,2 kvalifiserte søkere. Ved høyskolene er det tilsvarende tallet enda lavere. Flere læresteder har store problemer med å skaffe vitenskapelig ansatte. Enkelte fagmiljøer risikerer å miste opp til 62 prosent av staben i løpet av ti år, skriver Forskerforum, tidsskrift for Norsk Forskerforbund.

Flere institusjoner melder om økende problemer med å rekruttere unge til å ta doktorgrad. Dyktige kandidater finner bedre betingelser utenfor academia, og prestisjen ved å bli stipendiat er synkende, blir det hevdet. På grunn av rekrutteringssvikt og høy aldersavgang risikerer enkelte fagmiljøer å miste store deler av staben innen en fem til ti års periode, skriver Forskerforum.

Utfordrer Helleviks metodebibel

I tretti år har Ottar Helleviks bok «Forskningsmetode i sosiologi og statsvitenskap» vært en bibel for fagets grunnfagsstudenter. Nå blir den utfordret.

Enhet og mangfold: Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode er navnet på den nye læreboka som skal gjøre slutt på Hellevikepoken i norsk metodeundervisning.

Savner etikken. Professor Kristen Ringdal ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap (ISS) på NTNU har skrevet boka. Dette har han gjort fordi han mener at Ottar Helleviks bok har vesentlige mangler blant annet når det gjelder analyse av kvalitative data, forskningsdesign, vitenskapsteori, og literatursøk. I tillegg finnes det ikke ett eneste ord om forskningsetikk i den 30 år gamle Hellevikboka. Alt dette er felter Ringdal tar grundig for seg. Ringdal mener ikke nødvendigvis at Hellevikboka var dårlig da den kom. De siste 30 års utvikling innen faget har imidlertid ikke blitt godt nok reflektert i de stadig nye utgavene som har kommet.

– Den er rett og slett for langt fra dagens forskningsfront, sier Ringdal og trekker fram forskningsetikk som eksempel på en problemstilling som ikke var så aktuell da Hellevik ga ut sin første utgave på starten av 70-tallet. Ringdal beskriver også ulike statistiske regresjonsteknikker i langt større dybde enn Hellevik. Disse metodene er langt vanligere nå enn før.

Nytt nasjonalt verk? ISS har allerede satt opp Ringdals nye metodebok som pensum på grunnfag. Håpet er at de andre universitetene skal følge etter. Dette tror Ringdal det er en god sjanse for. Han tror også at andre samfunnsvitenskapelige fagmiljø, både på NTNU og ellers, vil ta i bruk boka. Men han har mindre tro på at høyskolene kommer til å bruke den.

– De har ikke i samme grad bruk for dybden i boka. Helleviks gamle bok har heller ikke vært så populær i dette miljøet. Man har heller brukt diverse lettutgaver av Hellevik, forteller Ringdal.

Øvingsfiler på nettet. Med lærebøker følger det ofte vedlagt en diskett eller cd med øvingsfiler. Ringdals bok har også slike filer, men de er istedet gjort nedlastbare fra boka nettside. På denne nettsida ligger det også oppdatert informasjon, liste over kjente trykkfeil, nye øvingsoppgaver og lignende. Bokas nettadresse er <http://www.svt.ntnu.no/iss/kristen.ringdal/Metodebok/enhet.htm>

EVEN GRAN

even.gran@adm.ntnu.no

debatt

Si din mening, men skriv kort! Innlegg kan sendes via e-post: medieseksjonen@adm.ntnu.no. Innsendte manus kan bli forkortet. Fortsett gjerne diskusjonene på nettet: ntnu.fritt-forum (tilgjengelig fra «Innsida»).

Satser NTNU på tverrfaglig forskning?

Prorektor Kathrine Skretting mener at NTNU satser mye på tverrfaglig forskning, men ikke for mye.

Et nytt kapittel i debatten om NTNUs satsning på tverrfaglig forskning synes å være påbegynt. Før jul fremmet Gunn Imsens det synspunkt i Universitetsavisa nr. 18 at NTNU satser **for mye** på tverrfaglig forskning. Den 31. januar kunne vi derimot lese på Innsida at uni-

versitetet satser **for lite** på tverrfaglig forskning. Innsidas oppslag var basert på en reportasje i NRK P2s Kulturnytt, hvor blant andre HF-dekanus Petter Aaslestad var intervjuet. Uklarheten rundt tverrfag-satsningens omfang gjør det påkrevet med noen fakta:

NTNU har et eget Program for tverrfaglig forskning, hvor det satses 7 millioner kroner per år. 30 prosjekter er finansiert over dette programmet, i all hovedsak forskerinitierte prosjekter med grunnforskningskarakter.

Næringslivets idéfond jobber

også tverrfaglig og disponerer ca. 12 millioner kroner årlig fram til 2005. Dessuten har vi forskningsrådets program P2005 (1997 – 2005), som har utvikling av tverrfaglighet som en sentral målsetting, og disponerer 15 millioner per år. Alle disse initiativene jobber aktivt med å integrere problemstillinger og metoder fra humanistiske fag og samfunnsfag på den ene siden og teknologi og naturvitenskap på den andre.

Tenker vi tverrfaglighet i mer utvidet forstand, kan vi også dra inn NTNUs tematiske satsningsområder: Energi og miljø,

Marin/Maritim forskning, IKT, Materialer og Medisinsk teknologi. Alle disse integrerer forskere fra ulike fakulteter og institutter. Teknologer og naturvitere jobber sammen, naturlig nok, siden disse satsingene ble opprettet med det mål for øyet å styrke og utvikle den teknisk-naturvitenskapelige hovedprofilen. Allikevel er det flere eksempler på utvidet tverrfaglighet i disse satsingene. Humanistiske og samfunnsvitenskapelige forskere inngår i flere enkeltprosjekter. På NTNU begynner vi rett og slett å venne oss til en tverrfaglig måte å jobbe på, når

det er tjenlig i forhold til de problemstillingene som undersøkes.

På bakgrunn av alt dette erklærer jeg meg som en av dem som synes vi satser **mye** på tverrfaglighet ved NTNU. Ikke for mye. Den tverrfaglige forskningen er med på å gjøre NTNU til et universitet som blir lagt merke til. Men det er ikke tvil om at hvis vi skal lykkes med å levere originale og nyskapende tverrfaglige forskningsresultater, er solid *faglighet* hos alle prosjektets deltakere en nødvendig forutsetning.

Kathrine Skretting

Sivilingeniørutdanningen ved NTNU

Mengden av fellesfag må reduseres, skriver Tore Prestvik.

I forbindelse med diskusjonen om ny fakultetsstruktur har jeg hørt nevnt at det er viktig at sivilingeniørstudiet ikke blir svekket. Det er en vurdering jeg er enig i.

Etter at NTH gikk inn i NTNU, har det koordinerende ansvaret for dette studiet blitt ivarettatt av et eget organ; Gradsutvalget for sivilingeniørstudiet (GUFS). I regi av dette er det lagt opp til en meget sentralstyrt «kontroll» av studiet, særlig i forhold til fellesemner og semestermessig plassering av disse. Med den store variasjon av fagområder som sivilingeniørstudiet omfatter, har dette ført til et stadig forverret studieopplegg for enkelte fakulteter. Fra mitt ståsted ved Fakultet for geofag og petroleumsteknologi har det særlig gått ut over grunnleggende naturvitenskapelige fag i studiets første del. Hos oss er

andelen geologi redusert til mindre enn det halve i forhold til situasjonen 20 år tilbake. Resultatet er at vi må undervise forholdsvis elementære geologiske emner langt oppover i årskursene, med den følge at det fagspesifikke studiet blir trengt mer og mer sammen i de siste årskursene.

Det er greit at det stilles felles krav til hva sivilingeniørstudiet skal inneholde som et minimum, men det er et problem at GUFS har hatt som mål at mest mulig av dette skal presses sammen i studiets første del. Det er blitt mer sentraldirigering enn det var i NTH-epoken, og det er nå flere fellesemner enn tidligere. For å gjenskape en kvalitativt bedre studieplan må mengden fellesfag reduseres. Jeg mener dessuten at mange av fellesemnene (ex. phil, matematikk, statistikk) må kunne legges inn fritt, der det enkelte fakultet mener det naturlig hører hjemme. Når (hvis) sivilingeniørstudiet ved NTNU har hatt høy status ute i samfunnet, tror jeg det først og fremst skyldes generelt god kvalitet på tidligere kandi-

dater. Kvaliteten er først og fremst avhengig av studentmaterialet og de ressurser institusjonen har til rådighet, ikke til detaljer i studieopplegg.

NTNU er ikke alene om å utdanne sivilingeniører her i landet. Det er helt sikkert variasjon i fagsammensetning mellom kandidater fra ulike institusjoner, selv innen samme fagområde. Dette er bra, og tilsvarende ville det være en styrke om kandidatene fra en så dominerende institusjon på dette «markedet» som NTNU, var litt mer differensierte. Jeg vil derfor foreslå å omdefinere GUFS sitt ansvar til kun å legge minimumsrammer for sivilingeniørstudiet, og så får det være opp til de aktuelle fakulteter å bestemme detaljene. Det er viktig å unngå at ett fakultet blir såkalt vertsfakultet for siving. graden, da dette trolig vil videreføre sterk sentraldirigering å la GUFS.

Det er fakultetene som best vet hva som kreves for å lage studieopplegg med god kvalitet. Det er derfor viktig at man har en fakultetsstruktur som er basert på faglig homogenitet i størst

mulig grad. Jeg tror at studiet ved de rene ingeniørfakultetene (bygg, elektro, maskin, marin) har mer til felles internt enn f.eks. med berg, kjemi og fysikk, som på sin side har det til felles at grunnleggende naturvitenskapelige fag ikke er redskaps-

fag, men en nødvendig og integrert del av anvendte teknologistudier, så vel som av såkalte «frie studier».

Tore Prestvik

Skandaløst

Jeg har nylig vært i Brussel. Der ga jeg fra meg visittkortet mitt til en professor som skulle skaffe meg viktige opplysninger for en EU-søknad jeg arbeider med, med søknadsfrist 15.mars. Jeg fikk mail fra ham for noen dager siden. Han var ganske oppgitt. Jeg hadde gitt ham et gammelt visittkort med adressen: Tore.Undeland@elkraft.unit.no.

Han hadde prøvd å svare meg flere ganger, han håper å kunne bli med som partner i EU-søknaden og var ivrig på å gi meg hurtig svar. Han var mektig irritert over at jeg hadde gitt ham en adresse som ikke virket.

Dette er en SKANDALE. Hvorfor kan ikke NTNU behol-

de sitt gamle domenenavn? En administrator ved NTNU sier: «Vi har ikke lov til å ha mer enn ett domenenavn».

Har vi ikke fantasi ved vårt universitet? Kan ikke vi registrere et produkt som heter UNIT og så få godkjent UNIT som domenenavn?

Beskyttede byråkrater vet ikke hva det betyr å holde på vårt gamle domenenavn. Potensielle utvekslingsstudenter og kontakter overalt i verden har min gamle e-mail-adresse. Jeg vet ikke hvem som har den. Alle vet at det ikke går an å sende ut mail om adresse-endring.

Tore Undeland

Erling Paulsen er ny gjesteskribent i Universitetsavisa. Han er sivilingeniørstudent i industriell økonomi og teknologiledelse. Han var kollegierepresentant i 1999 og sitter i dag blant annet i styret for ISFIT. Paulsen vil alternere med Einar Aas og Gunn Imsen som fast bidragsyter til «I glasshuset».

Gi meg en pr-kåt professor!

Må NTNU leie inn Elin Tvedt? spør ERLING PAULSEN.

i det akademiske glasshuset

På NTNU befinner noen av Norges høyest utdanna mennesker seg. Dette er mennesker som innen sine felt har større kunnskaper enn de aller fleste andre i dette landet. Ifølge NTNUs strategidokumenter skal vi endog ha noen, riktignok innen den teknisk-naturvitenskapelige hovedprofilen, som er verdensledende. Med et slikt utgangspunkt skulle en tro at vitenskapelig ansatte ved NTNU burde ha alle forutsetninger for å

prege den norske samfunnsdebatten, men det gjør de overhodet ikke. Hvis du spør et representativt utvalg av den norske befolkningen om å nevne en professor ved NTNU, vil det store flertallet være ute av stand til å svare.

Årsaken til det er rett og slett at våre professorer ikke er pr-kåte nok. I Norge er det Trygve Hegnar som uttaler seg i mediene om lånerenta, statsbudsjettet, oljefondet og samtlige andre økonomiske problemstillinger, og det er Aqua-Lene som er i studio hos Fredrik Skavlan for å diskutere globaliseringen og den teknologiske utviklingen. Samtidig sitter våre professorer på sine kontorer og klager over at mediene forenkler og lar direkte feilaktige påstander bli stående uimotsagt. Det er forståelig at en akademiker har innvendinger mot den samfunnsdebatten som pågår i media. Medienes verden er

nemlig totalt forskjellig fra den akademiske verden, hvor normen er at alle konklusjoner må underbygges med et teoretisk fundament på et par hundre sider. Det blir heller ikke noe bedre av at konklusjonen ofte blir at usikkerheten er stor og at det derfor er umulig å konkludere – men det er ingen unnskyldning.

Våre professorer har et formidlingsansvar som innbefatter noe mer enn å skrive artikler til vitenskapelige tidsskrift. De har et ansvar for at den kunnskapen de innehar, blir tillagt vekt når samfunnet skal formes. Mediene er da en av kanalene som må brukes. Jeg beklager å si det kjære akademikere, men da må man våge å ha klare meninger, våge å velge side i en konflikt og våge å konkludere til tross for at bevisene ikke er entydige. Man må til og med risikere at framtiden kan vise at man tok feil. Det må likevel gjøres.

Alternativet er at det fortsatt vil være stuepiker fra Hotel Cæsar som forteller oss hvordan vi bør forholde oss til de etiske problemene knyttet til genteknologi.

Pr-kåte professorer kan også bidra til å overbevise norske velgere om at bevilgninger til universitetene er fornuftig bruk av deres skattekrone og vår felles oljeformue. De norske velgerne leser ikke vitenskapelige tidsskrifter. Det er gjennom Holmgang og VG at professorene kan overbevise dem om at penger til forskning kommer dem til gode. Per i dag er situasjonen helsvart. Det norske universitetsmiljøet makter ikke engang å formidle viktigheten av at Norge satser på forskning og utdanning. Må NTNU leie inn Elin Tvedt for at budskapet skal nå ut, eller er det noen som tar utfordringen?

nettopp er NTNUs digitale oppslagstavle. Den er tilgjengelig via NTNUs hjemmeside (www.ntnu.no/) og oppdateres daglig. Utdrag trykkes annen hver uke i Universitetsavisa.

Disputaser

Cand.polit. Ulla Forseth

forsvarer fredag 9.februar of-fentlig for dr.polit.-graden i faget sosiologi avhandlingen «Bound-less Work – Emotional Labour and Emotional Exhaustion in Interactive Service Work.» Prøveforelesningen holdes fredag 9. februar kl. 10.15 over oppgitt emne: «Gender, power and emotional labour: contemporary theoretical and empirical issues.» Disputasen finner sted fredag 9. februar kl. 13.15. Prøveforelesningen og avvikles i Auditorium V, bygg, nivå 3 og disputasen i Auditorium I, bygg 2, nivå 3, Universitets-senteret på Dragvoll.

Cand.scient.

Merete Hellner Nilsen

har til forsvar for graden doctor scientiarum, fått antatt avhandlingen: «Copper- and tin incorporated microporous aluminium phosphate AlPO4-5 studied by x-ray absorption spectroscopy. Including the Rietveld structure refinement of thin-containing AlPO4-5».» Prøveforelesningen vil bli holdt over oppgitt emne med tittel: «CO2 - an environmental disaster or a human challenge,» fredag 9. februar kl. 10.15 i Auditorium R.5, Realfagbygget, Gløshaugen. Disputasen finner sted fredag 9. februar kl. 13.15 i Auditorium R.5, Realfagbygget, Gløshaugen

Ledige stillinger

Stip./dr.ing.stipend i sikkerhetsfag,

Stipend/ dr.ing.stipend i sikkerhetsfag er ledig ved Institutt for industriell økonomi og teknologiledelse. Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Jan Hovden tlf. 22 12 25 06.

Vitenskapelig assistent

Institutt for maskinkonstruksjon og materialteknikk har en ledig stilling som vitenskapelig assistent, innen fagområdet maskinkonstruksjon og materialteknikk.

Vitenskapelig assistent

Ved Institutt for produksjons- og kvalitetsteknikk er det ledig et engasjement som vitenskapelig assistent innen fagområdene bearbeidingsteknikk, industriroboter, produksjons-automatisering, dataintegert produksjon, produksjonsledelse, prosjektle-delse, kvalitetsledelse, sikkerhet og pålitelighet samt vedlikehold.

Professor II i klinisk voksenpsykologi

Ved Psykologisk institutt er det ledig en professor II stilling i klinisk voksenpsykologi. Profes-soratet er tilknyttet Psykologiske poliklinikker, voksne og eldre. Instituttet er enhetlig organisert, slik at de tilsatte kan bli pålagt oppgaver innenfor både cand. psy-chol.- og cand. polit.-studiet.

Professorat/kvalifiserings-stipend i rettspsykologi

Professorat/kvalifiseringsstipend i rettspsykologi er ledig ved Psykologisk institutt. Professoren skal ha særlig ansvar for under-visning og forskning innen om-rådet rettspsykologi, som blant annet omfatter sakkyndighets-

arbeid i forhold til problemstil-linger som omsorgsovertakelse, barnefordeling, strafferettslige vurderinger og juridisiell obser-vasjon, samt vitnepsykologi.

Professor II i samfunnspsykologi

Psykologisk institutt ønsker med denne stillingen å styrke forsk-ning, veiledning og undervisning innen samfunnspsykologi. Rele-vante områder for stillingen kan være forebyggende og helse-fremmende arbeid, planlegging og evaluering av lokalsamfunns-baserte intervensjoner og virk-somhet innen ulike arbeidsfelt knyttet til den primære helse- og sosialtjenesten (innen helse, so-sial eller skolevesenet).

Kontorsjef ved Vitenskapsmuseet

Ved Institutt for naturhistorie er det ledig fast stilling som kontorsjef. Nærmere opplysninger ved henvendelse til instituttle-der Kjell Ivar Flatberg, tlf. 73 59 22 48, e-mail: kjell.flatberg@vm.ntnu.no.

Sommerjobb ved STEP

Shell Technology Enterprise Programme (STEP) er i sitt tre-dje år i Norge og tilbyr over 60 praksisplasser for sommeren 2001. STEP er åpent for siv. ing. studenter som har fullført 2., 3., eller 4. år samt nylig uteksami-nerter siv. ing. kandidater.

Post.doc ved Institutt for termisk energi og vannkraft
Post.doc.stilling er ledig innen forbrenning av gassblandinger med lave utslipp. Varighet av stil-lingen er tre år, og til stillingen kreves det dr.grad innenfor rele-vant fagområde.

Konsulent ved Fakultet for kjemi og biologi

Ved Fakultet for kjemi og biolo-gi, Institutt for kjemi, er det le-dig en nyopprettet 100% stilling som konsulent. Hovedarbeids-området vil være administrasjon og oppfølging av ulike rutiner av instituttets studier i kjemi, samt saksbehandling innenfor dette området.

Stipendiat

Ved Institutt for marin hydro-dynamikk er det ledig et stipend innen instituttets fagområder. Nærmere opplysninger kan fås fra instituttleder Dag Myrhaug, tlf. 73595527, e-post Dag.Myrhaug@marin.ntnu.no.

Stipendiatstillinger

Fakultet for bygg og miljøteknikk og Fakultet for maskinteknikk har inntil sju stipendiatstilliner innen anvendelse av lettmetall-er i lastbærende konstruksjoner.

Professor/førsteamanuensis

Ved Institutt for teknisk ky-bernetikk er det ledig en stilling som professor/førsteamanuensis i teknisk cybernetikk med fag-område programvareutvikling. Dersom ingen av søkerne finnes fullt kvalifisert for professoratet, kan det være aktuelt å tilsette en førsteamanuensis.

Dr.stipendiat

Ved Institutt for datateknikk og informasjonsvitenskap (IDI), er det ledig en dr.stipendiatstilling. Stipendiaten vil være en av fire

i det oppstartete strategiske uni-versitetsprogrammet «Predictive model synthesis of plant-insect interactions» som er finansiert av Norges forskningsråd.

Førstekonsulent/konsulent, vikariat

Ved Fakultet for fysikk, infor-matikk og matematikk, er det le-dig vikariat som førstekonsu-lent/konsulent ut året. Arbeids-sted er fakultetssekretariatet. Arbeidet vil særlig bestå av stu-diesaker inklusive veiledning av studener. Den som tilsettes vil dessuten kunne pålegges admi-nistrative oppgaver innenfor fa-kultetets øvrige forvaltningsom-råde.

Stipendiatstillinger

Ved Institutt for geologi og berg-teknikk er det ledig tre stipen-diatstillinger (geologi, foredling, avansert karakterisering) i in-dustrimineraler. Stillingene fi-nansieres av NFR og er en del av vårt Strategiske Universitets-program (SUP).

Førstesekretær

Ved Germanistisk institutt er det ledig fast stilling som førstese-kretær, 60% stilling. Arbeidssted vil være på Dragvoll. Hoved-arbeidsområdet vil i tillegg til ge-nerelt sekretærarbeid omfatte oppgaver i tilknytning til insti-tuttenes daglige drift.

Førstesekretær

Ved Institutt for anvendt språk-vitenskap er det ledig fast stil-ling som førstesekretær, 60% stil-ling. Arbeidssted vil være på Dragvoll. Hovedarbeidsområdet vil i tillegg til generelt sekre-tærarbeid omfatte oppgaver i til-knytning til instituttenes dagli-ge drift.

Førsteamanuensis/universtitetslektor i drama

Stillingen er knyttet til Institutt for kunst- og medievitenskap, som for tiden har 15 faste viten-skapelige stillinger. Stillingene fordeler seg på fagområdene dra-ma/teater, film/fjernsyn/video, filmvitenskap, medievitenskap og kunsthistorie.

Avdelingsingeniører

Ved Det historisk-filosofiske fa-kultet, NTNU, er det ledig to stil-linger som avdelingsingeniører. Stillingene er knyttet til fakul-tetets Edb-og elektronikktjenes-te, med arbeidssted på Dragvoll.

Internasjonale kunngjøringer

Midler til internasjonalisering

Internasjonal seksjon utlyser med dette midler til internasjionali-seringstiltak. Midlene er øre-merket ansatte ved NTNU. Målet er å bidra til stimulering av aktiviteter, kontakter og samarbeid i fagmiljøene for å fremme inter-nasjonalisering ved NTNU. Søk-nader sendes på eget skjema til Internasjonal seksjon, att. Pål Victor Verndal. Søknadsskjema og retningslinjer finnes på: <http://www.ntnu.no/intersek/intermidler/Midler.htm>

Øresund Summer University 2001

The Oresund University, is a co-

NTNU-kalenderen

Fredag
9
februar

Fredagskollokvium

ved Institutt for fysikk, i Aud. R3 i Realfagbygget, kl. 14.15. Foredrag ved Bjørn C. Hauback, Inst. for ener-giteknikk: «Materialer for lagring av hydrogen med spesielt fokus på nye metallhydrider med ekstrem hydrogentetthet.» Det blir anledning til å møte fore-dragsholder over en kopp kaffe e.l. i D3-114 før fore-draget (fra ca kl. 13.45).

Medisin i grenseland:

Behandling av ekstremt premature barn. Fredagsforelesning 9. februar kl 14.00-15.00 ved over-lege dr.med. Kristin Lossius, Barneklubben, RiT. Sted: Store auditorium RiT (2. etasje). Åpent for alle.

Onsdag
14
februar

Byen, bygdene og kunnskapen:

Store løsmasseras. Hvorfor skjer de, og hvordan for-løper de? Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab inviterer til forelesning i Suhmhuset, Vitenskaps-museet, onsdag 14. februar kl. 19.00. Foreleser er pro-fessor Nilmar Janbu.

Fredag
16
februar

Krigskirurgiske erfaringer fra Gaza.

Fredagsforelesning 16. februar kl 14.00-15.00 ved overlege Øystein Nygaard, Nevrokirurgisk avdeling, og overlege Eivind Witsø, Ortopedisk avd. RiT. Sted: Store auditorium RiT (2. etasje). Åpent for alle.

Fredag
23
februar

Er dykking farlig?

Fredagsforelesning 23. februar kl. 14.00-15.00 ved professor Alf O. Brubakk, Inst. for fysiologi og bio-medisinsk teknikk, NTNU. Sted: Store auditorium, RiT (2. etasje). Åpent for alle.

Lørdag
3
mars

NTNU Open i Badminton

Badmintongruppa arrangerer 3.mars NTNU Open i Badminton på Dragvoll Idrettsenter fra kl. 10.00 og ut dagen. Det spilles single og double i to forskjelli-ge klasser, – aktive og mosjonist. Se hjemmeside for mer informasjon www.stud.ntnu.no/studorg/badmin

operation between 11 universi-ties on both sides of the Oresund, the water between Sweden and Denmark. One of the activities within the Oresund University is the «Oresund Summer Uni-versity 2001». The Summer University offers 6 weeks of stu-dying in Denmark and Sweden within Biotech, Environment, Food Sciences and Scandinavian Studies from July 16 to August 24. For more information and ap-plication forms, see www.summeruniversity.org or e-mail to summeruni@adm.ku.dk

Research Fellowship Programme TU Delft

The Research Fellowship Pro-gramme of TU Delft has produced an influx of approximately 40 young scientists coming to Delft every year. Applications that are submitted in the framework of an official cooperation agreement with TU Delft will have priority in the selection procedure. First application deadline is: 23 February.

Learning without limits

European Distance Education Network – 10th anniversary con-ference: Learning without limits – Developing the Next Generation of Education. 10-13 June 2001, Royal Institute of Technology, Stockholm.

NorFa - informasjonsmøte

Informasjonsmøte om NorFas muligheter for fagmiljøene 16. fe-bruar, kl. 14.00 - 15.00 i Hoved-bygget på Gløshaugen, aud. H2.

Ta kontakt med Øyvinn Sæther –97679 for nærmere opplysninger eller se NorFas nettsider.

Partial tuition waiver – Univ. of Minnesota

The University of Minnesota, Inst. of Technology has graciously agreed to give NTNU students a partial tuition waiver for 2001-2002. NTNU students will pay resident tuition, which is approx-imately half of non-resident tu-ition. Students interested in at-tending the UMN, Inst. of Technology, should submit an ap-plication for study abroad (SØK-NADSSKJEMA studieopp-hold/stipend i utlandet) found on www.ntnu.no/intersek Application deadline: March 5.

EUs femte rammeprogram for forskning – IST-programmet
Ny utlysning er offentliggjort fra IST (Information Society Technologies)-programmet. Se www.cordis.lu/ist/home.html) for mer detaljer!

Rundskriv og kunn-gjøringer

Prosjektmidler til tverrfagli-ge initiativer

Programstyret for NTNUs pro-gram for tverrfaglig forskning ly-ser ut forprosjektmidler for å plan-legge nye tverrfaglige prosjekter. Det kreves at prosjektene er tverr-faglige i den forstand at de in-volverer minst to av NTNUs ho-vedområder teknologi, natur, kul-tur og samfunn. Programstyret

er først og fremst på jakt etter gode ideer. Hvert initiativ vil kunne søke om et beløp i størrelsesorden 20 000 - 50 000 kroner. Pengene brukes til å realisere prosjektideer. Totalrammen avsatt til dette formålet er 400 000 kroner. Send korte søknader på maks én side til Nina.Sindre@adm.ntnu.no innen mandag 19. februar.

Ledige barnehageplasser

Søknadsfrist 1. mars for opptak fra høsten 2001, alder 1-6 år, en ledig plass fra 1. mars og fra 1. juni. Ansatte ved NTNU og Sintef kan søke. Søknadsskjema fåes i barnehagene og på barnehagenes hjemmeside, felles opptak for begge barnehager. Søknaden sendes med internpost, E-post eller direkte til barnehagene, Tyholtunet barnehage (tlf. 73 84 99 50) eller Prestegårdsjordet barnehage (tlf. 73 93 73 29). www.ntnu.no/glosbarn/

Melding fra posten

Da posten har problemer med å finne fram til adressaten, ber vi alle brukerne om å ha med gateadresse når det blir bestilt varer til instituttene. Ekspres- og bedriftspakker skal leveres direkte til bruker og ikke til Postterminalen NTNU. Hvis det ikke er gateadresse, blir pakkene levert på postkontoret, Gløshaugen, og brukeren må hente pakken selv.

NTNU-forum for IKT og læring

Det er no oppretta ei e-postliste for NTNU-forum for IKT og læring. E-postlista har adressa: IKT-forum@plu.ntnu.no. Det er også oppretta ein nettstad for NTNU-forum for IKT og læring: <http://www.ntnu.no/ikt-forum/>. På denne nettstaden finn ein meir informasjon om forumet, e-postlista, satsing ved NTNU, nasjonalt og internasjonalt, seminar og konferansar m.m. Bl.a. finn ein òg referat frå det siste møtet i forumet. Prosjektleiars Jens. Haugan@adm.ntnu.no

Lørdagsuniversitetet 10. februar avlyst

Dessverre må Lørdagsuniversitetets (LU) foredrag 10. februar om «Mikroben, gode eller dårlige naboer?» avlyses. Neste LU er 3. mars og tema da er «Klimaet i nord-modell eller virkelighet» Velkommen da! Hilsen komiteen for LU.

Café Nordsør

Torsdag 8. februar klokka 19.00 på Selskapssiden i Studenter-samfundet arrangerer Café Nordsør debattmøte om Norske oljevirkksomhet og menneskeretter i Angola Innledere er Geir Westgaard, direktør for politisk analyse og landanalyse, Statoil Leiv Lunde, forsker ved Senter for økonomisk analyse (ECON) og tidligere statssekretær i UD Nina Birkeland, stipendiat ved Geografisk institutt, NTNU Tor Monsen, ILO og Fellesrådet for Afrika.

Kurs Møter Seminar

Skolemiljø og livskvalitet

Seminar: Skolemiljø og livskvalitet, 6.mars 2001, kl 08.45-15.45. Sted: HiST – Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk, Rotvoll allé, Trondheim.

Forskerkurset

Perotinus Magnus

Senter for middelalderstudier og Musikkvitenskapelig institutt, inviterer til forskerkurset Perot-

Få det på trykk!

alfakrøll

«Billige bøker i små opplag», skrev Universitetsavisa i høst (nr. 16-2000). NTNU-trykk sin Heidelberg Digimaster mottar manuskript via nettet og leverer ferdige bøker til fast stykkpris, uavhengig av opplag.

Dermed blir det i prinsippet veldig enkelt å utgi i bokform informasjon som allerede finnes på digital form. Dyrt blir det heller ikke. Eksemplet vi brukte i den nevnte artikkelen, var en bok på 400 sider til 109 kroner per eksemplar.

Selv om dette høres veldig enkelt ut, er det likevel en del praktiske grep som skal til på veien fra tekst i datalager til stabler av ferdig trykksak. I denne utgaven av IT-spalten ser vi nærmere på hvordan denne form for skreddersydd bokproduksjon foregår.

Overføring av manus. Filene som inneholder både tekst og bilder til en bok eller et hefte, blir for store til å kunne sendes som vedlegg i e-post (maksimumsgrensen er 5 MB). Formidling av digitalt manus til repro-gjengen på Dragvoll kan i hovedsak skje på følgende måter:

Send via nettet. På NTNU-trykks nettsted (<http://www.ntnu.no/ntnu-trykk/>) finner du i venstre kolonne en knapp med «Bestillinger». Ved å trykke på denne får du opp et bestillingsskjema som du kan fylle ut. E-postadresse er spesielt viktig å få med. Helt nederst på bestillingsskjemaet er det et felt for «Legg ved fil». Her skrives på filen som inneholder dokumentet, og denne blir oversendt sammen med bestillingen. For denne filen er øvre grense 75 MB. Oversendelse via bestillingsskjema er den foretrukne løsning.

En annen mulighet er at du legger ut

ditt dokument på Internett, og at reprofolkene på Dragvoll henter det ned fra nettet.

CD eller Zip-disk.

Noen velger å møte opp personlig. Dette er en fordel fordi man kan diskutere oppdraget med trykkerifolkene, se eksempler på trykk og innbinding etc.

Via filtjener.

Som en reserveløsning har NTNU-trykk satt opp en Mac filtjener som er tilgjengelig for alle pc-er tilknyttet NTNUs nett. Sitter du på en Mac, kan du overføre ditt dokument til NTNU-trykks Mac uansett hvor du måtte befinne deg i verden. Før du starter en slik overføring, må du ta kontakt med NTNU-trykks folk (tlf 96654) for å få de nødvendige passord.

Både pc og Mac.

NTNU-trykk har både pc og Mac i sin datastall, og kan ta hånd om de fleste dataformater. De foretrukne filtyper er Postscript, PDF eller dokument laget med Desktop Publishing-programmet Quark Xpress. Word-filer er også en mulighet, men med dette programmet har man ikke full garanti for at det trykte dokumentet blir seende slik ut som man trodde på forhånd.

Er man usikker på noe, kan det lønne seg å ta en telefon før man legger alt for mye arbeid i den elektroniske originalen.

NTNU-trykk kan levere i forskjellige formater, og i både farge og svart/hvitt. Trykking i s/h koster 25 øre per A4-side, mens farger vil koste tre kroner per A4-side. De fleste trykker innmaten i svart/hvitt, men koster på farge på et omslag i kartongkvalitet.

Som det framgår av bestillingsskjema-

Torstein Langjord tar seg av innbindingen hos NTNU-trykk på Dragvoll. Her viser han eksempler på ulike typer formater og innbinding.

et, har NTNU-trykk ulike typer innbinding. Liminnbinding til fem kroner per hefte er det vanligste. Spiralrygg, som har den fordel at det gir plant oppslag, koster ti kroner per stk.

Bildetips. Ved skanning av fargebilder er det viktig å være klar over at resultatet blir best når skanningen foregår i farger. Hvis dokumentet skal trykkes i svart/hvitt, lønner det seg å gjøre om fargebildene til s/h i originaldokumentet før dette sendes til trykking. Trykking av fargebilder i s/h gir for mørke bilder med lite gråtoner. For at dokumentet ikke skal bli unødig stort, er det spesielt størrelsen på bilder som bør holdes i sjakk. NTNU-trykk anbefaler TIFF-format, størrelse 1:1 og oppløsning på maksimum 170 pixler per tomme.

ARNE ASPHJELL

arne.asphjell@adm.ntnu.no

inus Magnus: The First 'Great Composer'? Modern Appropriations of Medieval Music. Sted: Kongsvold Fjeldstue, 17.-24. april.

Bolig

Rekkehusleil på Tyholt til leie

På grunn av utenlandsopphold tilbyr vi vår rekkehusleilighet til leie fra august 2001 til februar 2002 (tidspunktet kan diskuteres). Leiligheten har flott beliggenhet på Tyholt, i nærheten av Dragvoll, med gangavstand til Gløshaugen og sentrum. Barnevennlig. Husleie: 8500 pr. mnd. u/strøm. Dep. Kontakt: Pål E. Martinussen Tlf.: 73550381 (j), 73847925 (p), e-post: paal.martinussen@svt.ntnu.no

Ledig hybel(leilighet)

På Breidablikk (Byåsen), 35 kvm, sovealkove, kjøkkenkrok og eget (lite) bad. Leie 2500 pr/mnd. Ledig omgående. Kort vei til RIT / Gløshaugen. Kirsti Berg 73954185 (priv)/ 40870766 / 73550278 (arb.) kirsti.berg@medisin.ntnu.no

Leilighet til leie

På grunn av utenlandsopphold tilbyr vi vårt hjem til leie fra 15. august 2001 til 15. juli 2002. Leiligheten er del av en firemannssbolig (annen etasje) i Fagerlia borettslag med parkeeringsplass i gaten rett utenfor.

Prisantydning: 8000,- per måned, strøm ikke inkludert. Depositum: To måneders husleie. Standardkontrakt legges til grunn. Kontakt: Gunnar Fermann, Tlf.: 73590799 (a), 73516743 (p), e-post: Gunnar.Fermann@svt.ntnu.no

Leilighet til leie

Trivelig toroms loftsleilighet på Møllenberg til leie fra 01.03.01. Delvis møblert. Leie uten strøm kr. 6000 og Depositum kr. 15000. Visning tirsdager og torsdager kl. 18.00. Tlf. 951 49 478.

Hybler til leie

To til tre hybler i Blomsterbyen til leie De ligger i kjeller med egen inngang og består av: gang, 2 hybler, felles stue, kjøkken med dusjkrok, separat wc. Tilgang arbeidsrom/smørerom. Per Ludvig Bjerke Tlf.: 4773592344 Fax.: 4773590201, Mob: 93058576 | E-post: per.l.bjerke@civil.sintef.no

Trenger et sted å bo

Vi er to studenter på gutter på Maskin som trenger et sted å bo, og det så fort som mulig. Det er viktig at beliggenheten er nær sentrum. Max månedsløse må ikke overstige 2700 kr i mnd. Ring: 93809080 el 93210559 el Mail: trulsan@stud.ntnu.no

Leilighet/hybelleilighet søkes

Jeg er ansatt ved administrasjonen (Gløshaugen), og trenger et

egget lite sted å bo. Det trenger ikke være stort eller luksuriøst, bare det er trivelig og jeg kan gå til jobb. Sentralt eller østover mot Moholt/Strindheim? Må ha egen inng./kjøkken/bad. Kontakt Torkel, (735)95260 eller 93051136.

Kjøp og salg

SVPED 101-bøker ønskes kjøpt.

Først og fremst: Telhaug (1997): «Oversikt og analyse». Imsen (1999): «Lærerens verden. Innføring i generell didaktikk» Imsen (1998): «Elevenes verden. Innføring i pedagogisk psykologi», 3.utg. Stensaasen og Sletta (1996): «Gruppeprosesser», 3.utg. Woolfolk (1998): «Educational Psychology», 7.utg. Har du andre bøker som hører til faget, så kjøper jeg gjerne dem også. Ring meg på tlf: 95032200 (Kristina) eller mail meg på: krisrosa@stud.ntnu.no

Bærbar PC ønskes kjøpt billig

PC'en skal stort sett brukes som skrivemaskin, dvs. at jeg har relativt lave systemkrav (men ikke defekt). Kontakt Christian Eriksen på 97142348 / 73537043 / christian@eriksen.ac

Bratsj selges

Bratsj med bue og kasse bygget av Odd P. Jacobsen i 1980 selges

til høystbydende. Taksert verdi ca. kr 40 000.-. Kontakt Oddgeir Øfsti, tlf. 94579, privat 73966472, eller epost oddgeir.ofsti@geomatikk.ntnu.no.

Alpinutstyr barn

Ski ELAN 128 cm., støvler str. 36, staver, kr. 700,-. Aldersgruppe ca. 7-8 år selges. Kontakt Arve Hjelseth/Oddveig Storstad 73932807 (p) 73592425/73551141 (a) eller Oddveig.Storstad@allforsk.ntnu.no

Bøker til Ex.phil.

Bøker til Ex.phil, modul 1 og 2 selges til halvpris! Pent brukt. Kontakt Hogne Lauksund på telefonnr. 90637581

Bærbar pc ønskes kjøpt

Det meste av interesse, min. 166 mhz prosessor, men gjerne nyere modell. Send e-post sigmund.grimstad@adm.ntnu.no , eller ring: 73598015 (arb.)

Selger stallebord

Selger stallebord m.bad og to hyl-ler, 300 kr. (nypris 900) tlf. 73933046 eller 40209176.

Møbler til salg

Okergul buesalong med mønster kr 3000. Lakkbeiset seksjon kr 2000, bokhylle kr 600 og tv-benk kr 500. Alt selges til halv pris av innkjøpspris (-98). Kan kontaktes på 73596262 (a) og 73505584 (p).

«Det er brutalt å si at forskere er dummere enn folk flest. Men det er de».
Jakob Jervell

Da Paven møtte Bjørn (II)

Opptil flere lesere har bedt oss innstendig om å følge opp reportasjen i forrige nummer om kontorer med personlig preg. Tips har vi også fått. Slik har vi fått rede på at Bjørn (Kolstad) på Internasjonal seksjon ikke er den eneste NTNU-Bjørn som har møtt Paven. Som bildet beviser har også førsteamanuensis Bjørn Moe ved Musikkonservatoriet hatt samme ære. Moe er dirigent for Nidarosdomens guttekor, og møtte Paven i forbindelse med en konsert i Roma.

Yrke: Verdensreporter

Vitenskapsjournalist Arnfinn Christensen har fått i oppdrag å besøke vitenskapsmiljøer jorda rundt som verdensreporter for NRK. Christensen kommer fra radiomagasinet «Verdt å vite». For øyeblikket befinner han seg i Novo Sibirsk, en stor universitetsby i Russland. Christensen skal senere til til Amerika og til Østen. Radioinnslagene regner han med å sende hjem som MP3-filer.

Noradkurs

Til sammen 73 studenter deltok i vårsemesteret og 97 i høstsemesteret, i de Noradstøttede kursene i Master- og diplomstudier ved NTNU i forfjor. Det viser årsrapporten fra 1999.

Mer enn 1 600 studenter fra 68 ulike u-land har studert ved universitetet gjennom de 30 åra som dette samarbeidet har eksistert.

Takk fra Tadsjikistan

Ali Artykov kom med sin familie fra Tadsjikistan som politisk flyktning for vel to år siden. Det siste året har han hatt et engasjement ved Pedagogisk institutt. Nå slutter han og vil gjerne takke sine kolleger ved instituttet for en givende og lærerik tid. – Arbeidsdagene ved Pedagogisk institutt har vært av de hyggeligste i hele mitt liv, sier Artykov.

oppstigningen, og en av dem var professoren som på bildet er forevige på toppen av stipendiaten som holdt tritt med sin professor. – Slike opple-

Langt borte fra NTNU kan professorer henfalle til ytterst tvil som personalbehandling. Denne episoden fra den kanadiske fjellheimen ble avslørt i forrige nummer av Universitetsavisa.

Kristen skole siler elever ulovlig
Levende Ords videregående skole i Bergen siler elevene gjennom spesielle opptakskjemner. Hele utdanningsminister Jon Giske kan skolen ståkere å miste statusstetien.
Hele saken rykter

Akkurat som Fantomet hender det at utdanningsminister Giske ifører seg forkledning og går ut blant vanlige folk. Under et besøk i Bergen nylig brukte han også dekknavn. (Dagbladet 26. januar.)

Prisdryss til tangforskere

Forskere fra Institutt for bioteknologi vant første- og andreprisen for fremragende forskning, ved det internasjonale tang-og taresymposiet som fant sted i Cape Town, Sør-Afrika i månedsskiftet januar-februar. 380 av verdens fremste forskere var samlet, og instituttbestyrer Olav Smidsrød sier til Universitetsavisa at slike priser betyr svært mye for instituttet. Årets symposium var det syttende i rekken. Neste arrangement foregår i 2004 med Bergen og Trondheim som arrangørbyer. Bildet viser førsteprisdiplomet som tilfalt Svein Jarle Horn, Einar Moen og Kjetill Østgaard.

Cubansk sang på badet?

Kunne det være noe? Det er ingen umulighet. ISFiT trenger også i år vertskap til sine langveisfarende. 470 besøkende fra Cuba og andre land trenger nemlig en plass å bo, samt muligheter for frokost. Har du ikke madrass, sier du? Slapp av. Det får du låne av ISFiT. Har du lyst å huse bare én cubaner, så er det lov. Hvis du ønsker i antall et fotballag, så er også det mulig. Foruten en cubansk (eller rumensk eller svensk eller indisk eller...) venn for livet får du gratis mat på åpningsdagen, billige billetter til diverse møter, gratis inngang på åpningsdag og T-skjorte. Og kanskje også en åpen hjertedør i Havana.

Ny leder for studentråd

Emil Raaen fra Arbeiderpartiets bystyregruppe er valgt til leder for Trondheim studentråd, et samarbeidsorgan mellom Trondheim kommune og de 27 000 studentene som bor i byen. Roger F. Beite er valgt til nestleder. – Jeg er stolt over å være den første lederen i et studentråd i en foregangskommune, sier Raaen.

Spesialordning for Almås

I hulen på Hølanda sitter forskeren Reidar Almås og hamrer ned landbrukets historie for perioden 1920-2000 med 40.000 tegn i måneden. Rundt ham ligger det stabel på stabel med jubileumsbøker for hele landets avdelinger av Bondelaget, Småbrukarlaget og bindsterke verk om landbrukssamvirkets organisasjoner. Fra veggen overvåker Grovens «Atomgutt» virksomheten.

FOTO: ARNE ASPHJELL

te miljøet, sier Almås som forklaring på at SVT-fakultetet har gått inn for en slik ordning. Som professor II har Almås ført fram 23 hovedfagsstudenter og fire doktorgradskandidater, pluss at han nå har fem doktorer i løypa. Han har permisjon for å skrive landbrukshistorie fram til 1. september 2002. Neste vår drar han til University of Michigan for faglig oppdatering, før han tar fatt på professorgjerningen og igjen blir daglig leder for Bygdeforskning.

på siden

Tilstandsrapport

Delta i den viktige debatten i diskusjonsgruppa vår. Alltid oppdatert og alltid på din side:

- Kollegiet vil sikkert diskutere saken for lukkede dører. (Innlegg 2.1)
- For trange åpne dører i Kollegiet. (3.1)
- Rektor er fæl. (4.1)

- Alt var mye bedre på AVH. (5.1)
- Alt var mye bedre på NTH. (6.1)
- Alt var enda bedre på Lærerhøgskolen. (7.1)
- Alt var aller best på Trondhjem Tekniske Lærestanstalt. (8.1)
- SINTEF er fæle. (9.1)

- Mjøs er en kapitalistisk lakei. (10.1)
- Eksterne Kollegiemedlemmer er no' herk (11.1)
- Bryt kremmer-hegemoniet – eksterne kollegiemedlemmer må komme fra smelteverksindustrien. (12.1)
- Nei til fraksjonsmøter. (13.1)
- Hersketeknikker som jeg ikke kjenner, er fæle. (14.1)

- Skandaløst budsjett på bare 2,1 milliarder kroner. (15.1)
- Giske er en sviskeprins. (16.1)
- KUF er noen fælinger. (17.1)

- Administrasjon er meningsløst. (18.1)
- Gå heller veien ut enn tjenestevei. (19.1)
- Frie forskere trenger ikke ledes. (20.1)
- Hver mann sitt institutt. (21.1)
- For få kvinner på instituttene. (22.1)
- Mer penger til alle som fortjener det. (23.1)
- Økonomirotet er fælt. (24.1)
- Ta makta fra administratorfælingene. (25.1)
- Universitetsdirektøren er fælest. (26.1)

- Gi alle studenter bærbar pc. (27.1)
- Nå får alle studentene pc. (28.1)
- Ta kalkulatorene fra studentene. (29.1)
- Ta cola og pizza fra studentene. (30.1)
- Nivåsenkning uten grenser. (31.1)
- Trenger vi egentlig studenter? (1.2)
- Trenger vi egentlig fortelle ungdommen at vi finnes? (2.2)
- Reklame er fælt. (3.2)

- Fristill Representralen. (4.2)
- Slå sammen Representralen og Universitetsavisa. (5.2)
- Slå sammen Representralen, Universitetsavisa og Svinvik-arboret. (6.2)
- Informasjonsenheten driver propaganda. (7.2)
- Informasjonsenheten kveler ytringsfriheten. (8.2)
- Informasjonsenheten er universitetsdirektørens mikrofonstativ. (9.2)
- Informasjonsenheten er fæl. (10.2)
- Nå er Universitetsavisa skandaløst fæl. (11.2)

- Boikott Gemini på Dragvoll. (12.2)
- Boikott nynorsk på Tyholt. (13.2)
- Boikott parkeringsordningen på Gløshaugen. (14.2)
- Boikott Konstruktiv og Kreativ – Vær bare fælt Kritisk! (15.2)

- Administrasjonen er udugelig. (16.2)
- Universitetsdirektøren må gå. (17.2)
- Hele ledelsen må gå. (18.2)
- Stem på meg som rektor! (19.2)

Nø! ikke. Skriv inn din ærlige mening fortære enn du tenker, til: www.ntnu.surt-forum/.

Jan Erik

